

ESCALA GENCAT

Manual d'aplicació de l'Escola GENCAT de Qualitat de vida

EQUIP DE RECERCA

Miguel Ángel Verdugo Alonso (dir.)

Benito Arias Martínez

Laura E. Gómez Sánchez

Robert L. Schalock

ESCALA GENCAT

Manual d'aplicació de l'Escola GENCAT de Qualitat de vida

EQUIP DE RECERCA

Miguel Ángel Verdugo Alonso (dir.)

Benito Arias Martínez

Laura E. Gómez Sánchez

Robert L. Schalock

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Escala GENCAT

Conté: Formulari de l'Escala GENCAT de qualitat de vida – Manual d'aplicació de l'Escala GENCAT de qualitat de vida

Bibliografia

ISBN 978-84-393-7751-1

I. Verdugo Alonso, Miguel Ángel, dir. II. Institut Català d'Assistència i Serveis Socials

1. Discapacitats Catalunya Mesurament 2. Qualitat de vida Catalunya Mesurament

364.65(467.1)

Biblioteca de Catalunya. Fitxa CIP

Copyright dels textos: Miguel Ángel Verdugo Alonso, Benito Arias Martínez, Laura E. Gómez Sánchez i Robert L. Schalock

Copyright d'aquesta edició: Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya

Barcelona, maig 2008

ISBN:84-393-7751-1

Maquetació: INDICA

Tiratge: 500 exemplars

Permesa la reproducció, sempre
que se n'esmenti la procedència i
no es faci amb finalitats comercials.

PRESENTACIÓ	9
1. DESCRIPCIÓ GENERAL	17
1.1. Fitxa tècnica	17
1.2. Fonamentació teòrica	18
1.3. Material per a l'aplicació	19
2. NORMES D'APLICACIÓ	20
2.1. Requisits de l'/de la informador/a	20
2.2. El rol de l'/de la informador/a	21
2.3. Aplicació de l'Escala GENCAT	21
3. NORMES DE CORRECCIÓ I D'INTERPRETACIÓ	24
3.1. Perspectiva general	24
3.2. Puntuació i correcció	24
3.2.1. <i>Dades demogràfiques</i>	24
3.2.2. <i>Escala GENCAT</i>	24
Puntuacions directes	24
Puntuacions estàndard i percentils de cada dimensió	26
Índex de Qualitat de vida i percentil de l'Índex de Qualitat de vida	27
Perfil de Qualitat de vida	28
3.2.3. <i>Exemple de correcció i puntuació de l'Escala GENCAT</i>	30
4. PROPIETATS TÈCNIQUES	35
4.1. Mostra normativa	35
4.1.1. <i>Mètode de mostratge</i>	35
4.1.2. <i>Característiques demogràfiques dels/de les avaluadors/ores</i>	36
4.1.3. <i>Característiques demogràfiques de la mostra</i>	37
Distribució per gènere i edat	38
Distribució per l'àmbit geogràfic on s'ubica el centre	39
Distribució per condició de les persones participants	40
Distribució per estat civil	40
Distribució per lloc de residència	41
Distribució per nivell educatiu assolit	41

4.2. Fiabilitat	42
4.3. Validesa	43
4.3.1. <i>Validesa de contingut</i>	43
Fase 1. Revisió de la literatura	43
Fase 2. Consulta a jutges/esses experts/ertes	44
Fase 3. Procés de grups focals	46
4.3.2. <i>Validesa convergent</i>	46
4.3.3. <i>Validesa discriminant</i>	48
4.3.4. <i>Validesa nomològica</i>	49
4.3.5. <i>Validesa de constructe</i>	50
4.3.6. <i>Conclusió</i>	51
BIBLIOGRÀFIA	53
ANNEX 1. Barems de les subescales	57
ANNEX 2. Índex de qualitat de vida	65

Índex de taules

TAULA 1. Repartiment de la mostra i errors de mostratge per àmbits (gent gran)	35
TAULA 2. Repartiment de la mostra i errors de mostratge per col·lectius (resta de col·lectius)	36
TAULA 3. Característiques demogràfiques dels/de les avaluadors/ores	37
TAULA 4. Descriptius de la distribució per gènere i edat de les persones participants	38
TAULA 5. Distribució per gènere i grup d'edat de les persones participants	38
TAULA 6. Coeficients de consistència interna i error típic de mesurament	43
TAULA 7. Taula de contrast dels ítems de la dimensió benestar emocional en idoneïtat	45
TAULA 8. Saturacions factorials (solució estandarditzada)	47
TAULA 9. Fiabilitat composta de les variables i variància mitjana extractada	48
TAULA 10. Variància mitjana extractada i coeficients de determinació de cada parell de variables latents	49
TAULA 11. Coeficients de correlació entre les variables latents del model	49
TAULA 12. Ajustament del model teòric de qualitat de vida	50

Índex de figures

FIGURA 1. Clau de puntuació de l'Escala GENCAT	22
FIGURA 2. Matisacions de l'Escala GENCAT	22
FIGURA 3. Primer exemple sobre com contestar els ítems	23
FIGURA 4. Segon exemple sobre com contestar els ítems	23
FIGURA 5. Càlcul de la puntuació directa total de la dimensió benestar emocional	25
FIGURA 6. Anotació de les puntuacions directes totals al quadre de resum de puntuacions	25
FIGURA 7. Càlcul de puntuacions estàndard i percentils de l'Escala GENCAT (barems mostra general)	27
FIGURA 8. Càlcul de l'Índex de qualitat de vida de l'Escala GENCAT	28
FIGURA 9. Perfil de qualitat de vida de l'Escala GENCAT	29
FIGURA 10. Quadern d'anotació de l'Escala GENCAT emplenat per a César Martín	30
FIGURA 11. Full de resum de puntuacions emplenat per a César Martín	34
FIGURA 12. Piràmide de freqüències per trams d'edat en funció del gènere de les persones participants	39
FIGURA 13. Comparació de proporcions de centres i persones per àmbit geogràfic	39
FIGURA 14. Piràmide de freqüències per condició en funció del gènere de les persones participants	40
FIGURA 15. Piràmide de freqüències per estat civil en funció del gènere de les persones participants	40
FIGURA 16. Piràmide de freqüències per lloc de residència de les persones participants	41
FIGURA 17. Piràmide de freqüències per nivell educatiu assolit per les persones participants	41
FIGURA 18. Distribució per nivell educatiu assolit en funció del gènere de les persones participants	42
FIGURA 19. Acord en idoneïtat dels ítems de benestar emocional en gent gran	44
FIGURA 20. Rang dels ítems de la dimensió benestar emocional en idoneïtat	45
FIGURA 21. Puntuacions mitjanes en idoneïtat, importància i observabilitat dels ítems de la dimensió benestar emocional	46
FIGURA 22. Model de qualitat de vida de vuit dimensions	51

Presentació

Qualitat de vida ha esdevingut un dels conceptes més identificats internacionalment amb el moviment d'avenç, innovació i canvi en les pràctiques professionals i en els serveis, la qual cosa ha permès promoure actuacions en l'àmbit de la persona, de l'organització i del sistema social. El concepte ha esdevingut un marc de referència conceptual per a avaluar resultats de qualitat, un constructe social que guia les estratègies de millora de la qualitat i un criteri per a avaluar l'eficàcia d'aquestes estratègies. Per això cada cop és més utilitzat en els serveis socials i en l'actualitat ens trobem en el moment propici per a generalitzar-ne l'aplicació. De fet, l'ús del concepte és avui d'una importància primordial en els serveis socials, educatius i de salut, ja que permet, d'una banda, subratllar la importància de les opinions i les experiències de la mateixa persona i, d'altra banda, planificar els programes i les activitats en funció d'avenços mesurables en consecucions personals dels usuaris i usuàries dels serveis.

A causa d'aquests avenços, l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), com a organització de l'Administració pública de la Generalitat de Catalunya, en el seu objectiu de la millora de la qualitat dels serveis socials, i amb la col·laboració de l'Instituto de Integración de la Comunidad (INICO) de la Universitat de Salamanca, ha treballat per al desenvolupament de l'escala de valoració de la qualitat de vida GENCAT, emmarcada dintre del **Pla de millora de la qualitat** de l'ICASS, que és innovador per al desenvolupament i l'avaluació dels serveis socials en un context internacional.

El **Pla de millora de la qualitat** de l'ICASS incorpora el concepte de Qualitat de vida, segons el model de Schalock i Verdugo (2002/2003), i té com a objectiu assegurar la millora contínua dels serveis que s'ofereixen a la ciutadania, en la línia d'aconseguir uns serveis més personalitzats i adequats a les necessitats i les exigències actuals i futures.

L'Escala GENCAT és un instrument d'avaluació objectiva dissenyat d'acord amb els avenços sobre el model multidimensional de qualitat de vida proposat per Schalock i Verdugo (2002/2003), que actualment gaudeix d'una gran acceptació internacional. L'Escala GENCAT va ser pensada per ser utilitzada com a instrument per a la millora contínua dels serveis socials, amb la intenció que els plans d'atenció i suport que duen a terme siguin més personalitzats i adequats a les necessitats actuals i futures de les persones usuàries.

L'Escala GENCAT s'ha construït amb rigor metodològic, combinant metodologies quantitatives i qualitatives, i desenvolupant un procés d'elaboració que ha servit de model a altres països per a la construcció d'escales de qualitat de vida multidimensionals centrades en el context (Verdugo, Schalock, Gómez i Arias, 2007). Els resultats obtinguts en aplicar l'instrument a una mostra representativa a Catalunya són molt positius i donen suport a la seva utilització.

L'elaboració i la validació de l'Escala GENCAT han estat possibles gràcies al finançament de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), que ha mostrat un interès prioritari per la millora de la qualitat en els seus serveis socials. En aquest sentit, cal agrair la iniciativa i el suport d'Esther Rovira, subdirectora general de Programació i Avaluació de l'ICASS, i la col·laboració de Xavier Canals. Així mateix, els autors agraeixen la inestimable col·laboració aportada pel grup de jutges/esses experts/ertes, les persones participants en els grups focals i els nombrosos centres i professionals de Catalunya que van participar en el procés de desenvolupament de l'escala i en el treball de camp. Per això expressem la nostra màxima gratitud a les persones i les institucions que s'esmenten tot seguit.

A les persones d'arreu d'Espanya que van participar com a jutges/esses experts/ertes durant el procés de desenvolupament de l'escala:

Abel Bakero	Eliana Sabeh	María Gómez Vela
Agustina Suárez	Emili Grande	María Luisa Curcoll
Alberto Jarabo Martín	Emma Lourenço	Marian Valmaseda
Alberto Uriarte Méndez	Enrique García Huete	Maribel Campo
Alfredo Bohórquez	Ester Navallas	Marta Díez Rodríguez
Ana Álvarez Navares	Fabián Sainz Modinos	Marta Rodríguez
Ana María Arnés Pérez	Félix Arregui Etxeberria	Mercè Cervantes
Antoni Espinal	Fran Gazapo	Mercedes Camprubí
Antonio Centeno	Francisco Javier Leturia	Miguel Acosta
Araceli Díez Díez	Gonzalo Berzosa Zaballos	Miguel Pereyra
Argimiro Gómez Sánchez	Jesús Hernández Galán	Natacha García Dávila
Beatriz Carramolino Arranz	José Juan Uriarte Uriarte	Óscar Moral
Beatriz González	José Luis González Sánchez	Patricia Bermejo
Belén Montero Herráez	José Manuel Hernández	Pedro Cano
Carlos Egea García	Josep de Martí	Pedro Manuel Jiménez Navarro
Carmela Velasco	Josep Fàbregas	Pere Rueda
Carmen Gordillo	Juan Antonio González	Pilar Monreal
Carmen Jáudenes	Juan José Cantalejo	Purificación Díaz Veiga
Carmen Sáez Megías	Juan José Martínez González	Rafael Sánchez
Cristina Caballo	Luis Alberto González Collantes	Ramón Novell
Cristina Julve Pascual	M.ª Ángeles Alcedo	Raquel Morentín Gutiérrez
Daniel Tabuyo	M.ª Ángeles Núñez	Rocío Fernández Ballesteros
Demetrio Casado	M.ª Luz Iglesias Martínez	Roser Fernández
Desiderio López Gómez	M.ª Victoria Martín Fraile	Susana Martín
Dolores Soler	Manuel Ángel Franco Martín	
Efrén Carbonell	Mar Cogollos	

A les persones usuàries, familiars i professionals de Catalunya que van participar en els grups focals celebrats a Barcelona:

Amparo Martín	Isabel Maraculla	Mercè Cervantes
Ana García Medina	Itziar Ancizu	Miguel Ángel Ruiz
Ana González	Jaume Vidal	Miguel Carrillo
Anna Sanahuja	Javier Gracia	Montse Palomeras
Antoni Duch	Joan Artur Sales	Montse Vilella
Carmen Osul	José Conrado Gargallo	Montserrat Canom
Cristina Casolà	Josep Solà	Montserrat Enrich
Efren Carbonell	Lluís Pérez	Pere Martí
Elena López	Luciano Literas	Pilar Vilagrassa
Emilia Valls Soto	Luis Latorre	Ricardo Collado
Emilio Grande	M. ^a José Delor	Rita Ibeas Fonseca
Ester Borrego	Maite Tudela	Roser Ayats
Fernando Bustamante	Manuel Fernández	Rubén del Río
Francisco Villegas	Mar García	Silvia Lobera
Imma Sunyer	Marga Alonso	Sofía Crespi
Inma Arriaga	Margarita Galeano	Susana Cordón
Irene Soto	María Combalia	Tina Ureña
Isabel Llorens	Marta Mateu	Víctor Hurtado

Als professionals que van participar en el procés de recopilació de la mostra i d'aplicació de l'escala en les institucions següents:

APSBC "Llar"	Casa dels Avis (servei de centre de dia per a gent gran)	Centre d'acollida Convent dels Franciscans
Asil Hospital de la Garriga (servei de residència assistida)	Casa dels Avis (servei de residència assistida per a gent gran)	Centre d'acollida Sara
Calafell Park Residencial	Centre assistència Sant Joan de Déu	Centre d'acolliment diürn de Residència geriàtrica Montsacopa
Casa Asil de Sant Andreu de Palomar (servei de residència assistida)	Centre Can Monich	Centre de dia Amunt
Casa d'Acollida de Malalts de la Sida Creu Roja (Tarragona)	Centre d'acollida Can Banús	Centre de dia ca la Cileta

Centre de dia de Gent Gran casal de dia Sant Miquel del Piu	Centre de dia per a gent gran Creu de Barberà-Sabadell	Centre sociosanitari de la salut (Germanes de la Caritat de Santa Anna)
Centre de dia de la residència Alt Camp	Centre de dia per a gent gran de Manresa	Centre Verge de Montserrat
Centre de dia de la Residència d'Avis Jaume Nualart	Centre de dia per a gent gran de Natzaret	Centro Geriátrico Ontalva
Centre de dia de la Residència Diocesana d'Ancians Sant Miquel Arcàngel	Centre de dia per a gent gran de Vilafranca del Penedès	Centro Residencial Rosben
Centre de dia de la Residència d'Ulldecona	Centre de dia per a gent gran els Arcs	Comunitat terapèutica Can Parellada
Centre de dia de la Residència Jaume I	Centre de dia per a gent gran les Garrigues	Comunitat terapèutica de Malgrat
Centre de dia de la Residència Mare de Déu de la Riera	Centre de dia per a gent gran Llar de l'Ancianitat	Comunitat terapèutica Projecte Home
Centre de dia de la Residència municipal per a la gent gran Vall de Ribes	Centre de dia Residencial El Colomé	CTD Can Serra
Centre de dia de la Residència Sant Antoni de Tàrraga-Hospital pobres Jesucrist	Centre de dia Rocaprevera	CTD La Masia
Centre de dia Hospital Pere Màrtir Colomés	Centre de dia Sabadell Gent Gran	CTD Masia II
Centre de dia la Llar	Centre de dia Sant Feliu de Guíxols Gent Gran	Els Roures (Sant Gregori)
Centre de dia l'Aplec	Centre de disminuïts físics del Bages (Althaia)	Equipament per a Gent Gran Josep Miracle
Centre de dia l'Onada (Golden Beach)	Centre de serveis per a la gent gran Vall de Terri	Escola Rosella
Centre de dia Map	Centre geriàtric Maria Gay	Geriàtric Palafolls
Centre de dia Mare Nostrum	Centre gerontològic Myces (servei de centre de dia per a gent gran)	Gràcia III
Centre de Dia Masia El Xiprer	Centre la Coma	Habitatge Alba 3
Centre de dia Món Barnasalut	Centre Psicopedagògic Nostra Senyora de Montserrat	Habitatge Artesà
Centre de dia per a gent gran Josep Jaques	Centre residencial Joviar	Habitatges autònoms Sant Ponç
Centre de dia per a gent gran Sant Pere de Madrona	Centre Residencial per a Gent Gran Jaume I (servei de residència assistida)	Hogar La Salut
Centre de dia per a gent gran Comtes d'Urgell	Centre residencial per a persones amb disminució Riudeperes	Hospital Berenguer de Castellort
		Residència Mare Güell (servei de residència assistida)
		Hospital de Sant Pere
		Las Magnolias
		Llar 2000
		Llar Barba Roca
		Llar Can Cabassa
		Llar Can Llovera - residència
		Llar Clarella
		Llar Clarella-Manlleu
		Llar Cottet

Llar d'Acollida de Gràcia III	Llar residència Poble Sec	Residència assistida de Gavà
Llar d'Avis Itely (servei de residència assistida)	Llar residència Providència	Residència assistida de l'Alta Ribagorça
Llar de Grup d'ASPIANIAS I	Llar residència Roger de Llúria	Residència assistida d'Horta
Llar de l'Avi, Residència l'Estrella	Llar residència Sant Joan de Déu (Almacelles)	Residència assistida la Sagrera
Llar de Pau - Residència	Llar residència Sant Jordi-Vallès	Residència assistida Mossèn Vidal i Aunòs
Llar de Santa Anna	Llar residència Verdguer	Residència assistida Novallar de Mediona
Llar el Rusc	Llar residència Vidar per a disminuïts psíquics	Residència Assistida Palamós Gent Gran
Llar Emilio Benedetti	Llar Sant Martí - Barceloneta	Residència assistida per a gent gran Sant Antoni de Pàdua
Llar Francesc Tàrraga	Llar habitatge el Vilar (3)	Residència assistida Toribi Duran
Llar Guru	Llar residència Ntra. Sra. del Carme	Residència Aura
Llar La Matinada	Llar residència APROMI	Residència Auria VIII
Llar les Cabanyes I	Llar residència Bell-Iloc	Residència Bellpuig
Llar Oxalis - residència	Llar residència Claror	Residència Boscana
Llar residència Acudam	Llar residència d'AMPANS Sant Joan	Residència Can Tarrida
Llar residència Aprestadora 1	Llar residència Espronceda	Residència Clívia
Llar residència Ca l'Ametller	Llar residència Estel II	Residència Continental
Llar residència d'AMPANS Sant Joan	Llar residència font Verda	Residència d'avis Bet-San (servei de residència assistida)
Llar residència d'Amposta	Llar residència per a gent gran d'Amposta	Residència d'avis de la Pobla de Lillet (servei de residència assistida)
Llar residència de Tarragona	Llar residència per a persones amb discapacitat d'Esplugues	Residència d'avis la Torrassa
Llar residència el Pont 3 - Torreforta	Llar residència Ramon Noguera II	Residència d'avis Nostra Senyora de Montserrat
Llar residència el Sopluiç	Llar residència Sant Joan de Déu Serveis Sociosanitaris	Residència d'avis Piera
Llar residència els Xiprers	Mas Casadevall I	Residència de disminuïts físics - Institut Municipal de Serveis Socials de Badalona
Llar residència Estela	Miniresidència per a la Gent Gran d'Almacelles	Residència de disminuïts psíquics amb trastorns de conducta d'Empresseguera
Llar residència Ginesta I	Pis-Residència ASSA	Residència de disminuïts psíquics severos i profunds Íbera
Llar residència Gran Via	Residència Costa Mediterrànea	
Llar residència La Maçana	Residència La Vall	
Llar residència la Sardana	Residència AFAP	
Llar residència L'Àngel	Residència Alexandra	
Llar residència Llevant 2	Residència AREMI	
Llar residència Masia Roig	Residència assistida de Gandesa	
Llar residència Pàdua		
Llar residència per a malalts mentals Manlleu		
Llar residència per a persones disminuïdes La Fageda 3		

Residència de Gent Gran d'Esterrí d'Àneu	Residència Joan Trias	Residència per a persones disminuïdes psíquiques Mar i Cel
Residència de la Fundació Privada Asil Inglada Via (servei de residència assistida)	Residència La Font	Residència per a persones disminuïdes psíquiques Mestral
Residència de la gent gran d'Ascó	Residència La Maresma (servei de residència assistida)	Residència Pinya de Rosa
Residència de Pas de Disminuïts Psíquics - Institut Municipal de Serveis Socials de Badalona (Josep Padrós)	Residència l'Anunciata	Residència Sant Miquel
Residència de Puigcerdà	Residència Les Vinyes	Residència Sant Roc de Canet
Residència de Salut Mental Mas-caró	Residència l'Espiga	Residència Santa Susanna
Residència Diocesana d'Ancians Sant Miquel Arcàngel	Residència Lleó XIII	Residència Santa Tecla Llevant
Residència Domènech i Montaner	Residència Magí Aranda	Residència tercera edat Sant Jaume
Residència Elisenda de Montcada	Residència Maria Feixa	Residència Venero
Residència Francesca Roig (servei de residència assistida)	Residència Metroces, SA Castell d'Oliana (Caser residencial)	Residència Ventall
Residència Fundació Mifas 2	Residència Nostra Senyora del Remei	Residència Verge del Castell
Residència Fundació Ntra. Sra. de Fátima	Residència Nostrallar (servei de residència assistida)	Residència Vora Riu per a persones amb disminució severa i profunda
Residència geriàtrica Ca l'Avi	Residència núm. 1 de l'Associació Shalom	Residencial Blanes
Residència geriàtrica Casal dels Avis de Ripoll (servei de residència assistida)	Residència Palau	Residencial Sant Sebastià
Residència geriàtrica Maria de la Salut	Residència per a disminuïts Gandhi	Sanitas Residencial Gerunda
Residència geriàtrica San Pablo	Residència per a disminuïts psíquics ASPASIM	Sanitas Residencial Ilerda
Residència Gornal	Residència per a disminuïts psíquics profunds la Pineda	Sant Miquel de Maifré
Residència Hotel Prudenci (servei de residència assistida)	Residència per a Gent Gran Berllor	Senior Centre - Centre de dia
Residència Igualada	Residència per a grans disminuïts físics Amílcar	Servei d'acolliment diürn de la Miniresidència d'Avis Verge de l'Aguda
Residència Itaca-Reus	Residència per a grans disminuïts físics Pla d'en Boet	Servei de residència Tilmar
Residència Jaume Jornet	Residència per a grans disminuïts físics Sant Salvador	Servei Residència - Llar de Santa Anna
	Residència per a grans disminuïts psíquics a Santpedor Julio Payàs	TEB Casa Bloc 4
	Residència per a greus disminucions físiques Terres de Ponent	Triginta, Salut Mental
		Versat, Centre de dia i assistència integral
		Xanel Centre Geriàtric d'Assistència Integral

Per acabar volem agrair la col·laboració de tots els membres i companys i companyes de l'Instituto Universitario de Integración en la Comunidad (INICO), de manera especial a Fabián Sainz Modinos, M.ª Cruz Sánchez Gómez, Mónica Santamaría Domínguez i Pilar Sarto Martín, per participar com a moderadors/ores dels grups focals celebrats a Barcelona; a Patricia Navas Macho, per la seva ajuda incondicional al llarg de tot el procés d'investigació, i finalment a Raquel Morentín, per la seva ajuda en el procés d'anàlisi de dades.

Miguel Ángel Verdugo Alonso, Benito Arias Martínez,
Laura E. Gómez Sánchez i Robert L. Schalock
Salamanca, març de 2008

1. Descripció general

1.1. Fitxa tècnica

Nom:	Escala GENCAT
Autors:	Miguel Ángel Verdugo Alonso, Benito Arias Martínez, Laura E. Gómez Sánchez i Robert L. Schalock.
Àmbit d'aplicació:	Adults a partir dels 18 anys.
Informadors:	Professionals dels serveis socials que coneguin la persona almenys des de fa tres mesos.
Administració:	Individual.
Validació:	Instituto Universitario de Integración en la Comunidad (INICO). Universitat de Salamanca, Espanya.
Durada:	De 10 a 15 minuts aproximadament.
Significació:	Avaluació objectiva de la Qualitat de vida (benestar emocional, benestar físic, benestar material, relacions interpersonals, inclusió social, desenvolupament personal, autodeterminació i drets).
Finalitat:	Identificar el perfil de Qualitat de vida d'una persona per a la realització de plans individualitzats de suport i proporcionar una mesura fiable per a la supervisió dels progressos i els resultats dels plans.
Baremació:	Puntuacions estàndard ($M = 10$, $DT = 3$) de cada dimensió de Qualitat de vida, percentils i índex de Qualitat de vida.
Material:	Manual i quadern d'anotació.

1.2. Fonamentació teòrica

L'Escala GENCAT presenta un conjunt d'aspectes observables d'àrees diferents que conformen la qualitat de vida d'una persona i que poden ser objecte de plans de suport personalitzats per diferents tipus de serveis socials. Tenint en compte la distinció feta durant els últims anys entre aspectes objectius i subjektius, així com la dèbil concordança trobada entre ells (Arostegui, 2002; Gómez, 2005; Janssen, Schuengel i Stolk, 2005; Olson i Schoeber, 1993; Perry, Felce i Lowe, 2000; Perry i Felce, 2005; Schalock i Felce, 2004; Verdugo, Arias i Gómez, 2006), aquest instrument permet l'avaluació objectiva de la qualitat de vida fent que les organitzacions i els serveis proporcionin indicadors sensibles al disseny ambiental i de programes.

Partint del marc teòric proposat per Schalock i Verdugo (2002/2003, 2007, en premsa), la Qualitat de vida s'entén com un concepte multidimensional, compost per les mateixes dimensions per a totes les persones, que està influït per factors tant ambientals com personals, així com per la seva interacció, i que es millora per mitjà de l'autodeterminació, els recursos, la inclusió i les metes en la vida. El seu mesurament fa referència al grau en què les persones tenen experiències vitals que valoren, reflecteix les dimensions que contribueixen a una vida plena i interconnectada, té en compte el context dels ambients físic, social i cultural que són importants per a les persones, i inclou tant experiències humanes comunes com experiències vitals úniques (Verdugo, Schalock, Keith i Stancliffe, 2005). D'aquesta manera, els usos principals del concepte de Qualitat de vida són de tres tipus. Primer, com un marc de referència per a la prestació de serveis. Segon, com un fonament per a les pràctiques basades en l'evidència. I tercer, com un vehicle per a desenvolupar estratègies de millora de la qualitat (Schalock i Verdugo, 2002/2003, 2007, en premsa).

L'Escala GENCAT es basa en aquest model multidimensional, on hi ha vuit dimensions o dominis que quan es prenen en conjunt constitueixen el concepte de Qualitat de vida. Entenem les dimensions bàsiques de qualitat de vida com "un conjunt de factors que componen el benestar personal", i els seus indicadors centrals com a "percepcions, conductes o condicions específiques de les dimensions de qualitat de vida que reflecteixen el benestar d'una persona" (Schalock i Verdugo, 2003, p. 34).

Tot seguit es presenta una definició breu de cadascuna de les vuit dimensions del model, així com els indicadors seleccionats per fer operatives aquestes dimensions, que han estat fruit de més d'una dècada d'investigació nacional i internacional (Gómez, 2005; Gómez, Verdugo i Arias, 2007; Jenaro *et al.*, 2005; Keith i Schalock, 2000; Schalock i Keith, 1993; Schalock, 1996, 1997; Schalock i Verdugo, 2002/2003, 2007; Schalock *et al.*, 2005; Verdugo, Arias i Martín, 2006; Verdugo, Schalock, Gómez i Arias, 2007; Verdugo, Gómez i Arias, 2007; Schalock i Verdugo, 2007; Verdugo, Arias i Gómez, 2008; Verdugo, Arias, Gómez i Schalock, 2008).

Benestar emocional (BE): fa referència a sentir-se tranquil, segur, sense angoixes, no estar neguitós. S'avalua mitjançant els indicadors següents: Satisfacció, Autoconcepte i Absència d'estrès o Sentiments negatius.

Relacions interpersonals (RI): relacionar-se amb persones diferents, tenir amistats i tenir bones relacions amb la gent (veïns/ïnes, companys/anyes, etc.). Es mesura amb els indicadors següents: Relacions socials, Tenir amics clarament identificats, Relacions familiars, Contactes socials positius i gratificants, Relacions de parella i Sexualitat.

Benestar material (BM): disposar de prou diners per comprar allò que es necessita i es desitja, tenir un habitatge i un lloc de treball adequats. Els indicadors avaluats són: Habitatge, Lloc de treball, Salari (pensió, ingressos), Possessions (béns materials), Estalvis (o possibilitat d'accedir a capritxos).

Desenvolupament personal (DP): es refereix a la possibilitat d'aprendre coses diferents, tenir coneixements i realitzar-se personalment. Es mesura amb els indicadors: Limitacions/capacitats, Accés a noves tecnologies, Oportunitats d'aprenentatge, Habilitats relacionades amb el treball (o altres activitats) i Habilitats funcionals (competència personal, conducta adaptativa, comunicació).

Benestar físic (BF): tenir bona salut, sentir-se en bona forma física, tenir hàbits d'alimentació saludables. Inclou els indicadors: Atenció sanitària, Son, Salut i les seves alteracions, Activitats de la vida diària, Accés a ajudes tècniques i Alimentació.

Autodeterminació (AU): decidir per si mateix/a i tenir l'oportunitat d'escollir les coses que vol, com vol que sigui la seva vida, el seu treball, el seu temps lliure, el lloc on viu, les persones amb qui s'està. Els indicadors amb què s'avalua són: Metes i preferències personals, Decisions, Autonomia i Eleccions.

Inclusió social (IS): anar a llocs de la ciutat o del barri on van altres persones i participar en les seves activitats com una persona més. Sentir-se membre de la societat, sentir-se integrat/ada, comptar amb el suport d'altres persones. Avaluat pels indicadors Integració, Participació, Accessibilitat i Suports.

Drets (DR): ser considerat/ada igual que la resta de la gent, amb el mateix tracte, que respectin la seva manera de ser, opinions, desitjos, intimitat, drets. Els indicadors utilitzats per a avaluar aquesta dimensió són: Intimitat, Respecte, Coneixement i Exercici de drets.

1.3. Material per a l'aplicació

A més d'aquest manual, on es presenten les bases teòriques, la descripció, les normes d'aplicació i correcció i les propietats tècniques de la prova, es requereix el quadern d'anotació, que recull la prova i el full de resum de puntuacions necessaris per a la interpretació de les respostes.

2. Normes d'aplicació

L'Escaleta GENCAT és una escaleta multidimensional dissenyada per obtenir el perfil de qualitat de vida d'una persona. L'instrument és completat per un/a informador/a que coneix bé la persona, la qualitat de vida de la qual es vol avaluar, però que, si en desconeix algun aspecte, pot consultar tots els/les informadors/ores que calgui per obtenir una informació precisa i completa. Si es recorre a l'ajuda d'altres informadors/ores, cal reflectir-ho a la casella corresponent del quadern d'anotació.

2.1. Requisits de l'/de la informador/a

L'Escaleta GENCAT ha de ser completada per un/a professional que estigui treballant en el camp dels serveis socials. Un informador/a pot ser un/a psicòleg/òloga, un/a treballador/a social, un/a orientador/a, un/a treballador/a de suport directe, un/a professor/a, un/a cuidador/a, un/a gestor/a de casos o qual-sevol altre professional que estigui familiaritzat amb el concepte de Qualitat de vida i pugui adoptar el rol d'observador/a extern/a.

El/la informador/a, a més, ha de treballar directament amb la persona de la qual s'avalua la qualitat de vida i l'ha de conèixer bé (com a mínim, des de fa tres mesos). Ha de tenir la possibilitat d'observar-la en contextos diferents i durant períodes de temps amplis (almenys diverses hores en cada context), atès que haurà de respondre preguntes sobre la seva vida d'índole molt diversa. És a dir, ha de conèixer aspectes de la persona com, per exemple, com se'n surt en el seu treball, com es relaciona amb altres persones o com actua en la seva vida diària.

Si el/la informador/a necessita sol·licitar informació a altres informadors/ores, mai no ha de fer-ho a la persona sobre de la qual està informant. Pot consultar altres professionals i, com a últim recurs, familiars, pares/mares o tutors/ores. És responsabilitat del/de la informador/a contrastar i integrar la informació rebuda dels/de les altres informadors/ores per arribar a la qualificació final.

2.2. El rol de l'/de la informador/a

El treball que duu a terme el/la informador/a en l'aplicació de l'Escola GENCAT és d'una importància vital, ja que en depèn la qualitat de la informació proporcionada. El/la informador/a ha d'adoptar el rol d'observador/a extern/a per completar el qüestionari. Hi recauen la responsabilitat, l'objectivitat, la veridicitat i l'exactitud de les dades proporcionades, així com de les seves implicacions. La funció principal com a informador/a és proporcionar informació de qualitat sobre la qualitat de vida de la persona que avalua. La qualitat de la informació proporcionada radica fonamentalment en la seva habilitat per a completar de manera precisa la informació requerida.

D'aquesta manera, el/la informador/a és la persona fonamental en el procés de l'avaluació objectiva de la qualitat de vida amb l'Escola GENCAT i n'ha de fer l'avaluació responsablement, aportant-hi els seus coneixements i la seva experiència sobre la persona que avalua. La seva màxima serà assegurar l'objectivitat. El/la informador/a ha d'evitar que les seves idees i els seus sentiments influeixin en el procés d'avaluació. Per a això ha de ser imparcial, objectiu/iva i precís/isa, garantint que la informació que proporciona està lliure d'opinions i prejudicis.

2.3. Aplicació de l'Escola GENCAT

L'Escola GENCAT és aplicable a qualsevol usuari/ària amb una edat mínima de 18 anys. Es tracta d'un qüestionari autoadministrat, en què un/a informador/a –preferentment un/a professional dels serveis socials– respon qüestions observables de la qualitat de vida de la persona usuària. El temps d'emplenament és entre 10 i 15 minuts, però pot ser d'uns 30 minuts si hi sumem el temps de lectura del manual, on es facilita al/a la professional tota la informació necessària per a poder respondre de manera autònoma. Quan aquesta tasca exigeix més de 45 minuts, és probable que el/la informador/a tingui un problema per a assumir el paper d'observador/a extern/a, per a proporcionar informació de manera objectiva o que no conegui prou la persona que està avaluant.

La qualitat de vida és avaluada per mitjà de 69 ítems distribuïts en vuit subescales que es corresponen amb les dimensions del model de qualitat de vida (Schallock i Verdugo, 2002/2003): benestar emocional, relacions interpersonals, benestar material, desenvolupament personal, benestar físic, autodeterminació, inclusió social i drets.

Tots els ítems estan enunciats en tercera persona, amb format declaratiu, i es responen fent servir una escala de freqüència de quatre opcions (“mai o gairebé mai”, “algunes vegades”, “freqüentment” i “sempre o gairebé sempre”). Si té dificultat per contestar algun dels ítems amb l'escala de freqüència, el/la informador/a pot respondre pensant en una escala Likert de quatre punts (“totalment en desacord”, “en desacord”, “d'acord” i “totalment d'acord”). Per marcar la seva resposta haurà de tenir en compte la clau de puntuació següent (figura 1).

Si la resposta és "totalment d'acord", ha de marcar "sempre o gairebé sempre".

Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
4	3	2	1

Si la resposta és "d'acord", ha de marcar "freqüentment".

Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
4	3	2	1

Si la resposta és "en desacord", ha de marcar "algunes vegades".

Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
4	3	2	1

Si la resposta és "totalment en desacord", ha de marcar "mai o gairebé mai".

Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
4	3	2	1

Figura 1. Clau de puntuació de l'Escala GENCAT

Els ítems de l'Escala GENCAT es refereixen a qüestions observables, concretes i fàcils de comprendre. No obstant això, el quadern d'anotació inclou algunes matisacions per a alguns ítems. És molt important que el/la informador/a llegeixi aquestes matisacions abans de contestar. Les matisacions apareixen en un requadre sota la subescala de l'ítem a què es refereix.

DESENVOLUPAMENT PERSONAL		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
27	Mostra dificultat per adaptar-se a les situacions que se li presenten.	1	2	3	4
28	Té accés a noves tecnologies (Internet, telèfon mòbil, etc.).	4	3	2	1
29	El treball que exerceix li permet aprendre habilitats noves.	4	3	2	1
30	Mostra dificultats per resoldre amb eficàcia els problemes que se li plantegen.	1	2	3	4
31	Desenvolupa el seu treball de manera competent i responsable.	4	3	2	1
32	El servei al qual acudeix pren en consideració el seu desenvolupament personal i l'aprenentatge d'habilitats noves.	4	3	2	1
33	Participa en l'elaboració del seu programa individual.	4	3	2	1
34	Es mostra desmotivada en el seu treball.	1	2	3	4
<p>Matisacions</p> <p>Puntuació directa TOTAL _____</p> <p>ÍTEMS 29, 31 i 34: si la persona no treballa, valoreu si les activitats que fa al centre li permeten aprendre habilitats noves, si fa aquestes activitats de manera competent i responsable, i si es mostra desmotivada quan les fa.</p>					

Figura 2. Matisacions de l'Escala GENCAT

El/la informador/a ha de completar tots els ítems. Pot ser que li resulti difícil contestar alguns ítems si la persona té un deteriorament cognitiu alt o si pensa que no són aplicables a una persona concreta. Si això passa, el/la informador/a ha de tenir sempre en compte que la informació que se li requereix és si la persona duu a terme o no una activitat determinada, si té o no oportunitats per a fer una activitat determinada, si té o no una capacitat concreta. El/la informador/a no ha de tenir en compte els motius pels quals la persona no fa una activitat determinada. Si, en el moment de l'avaluació, la persona no fa alguna de les activitats que es recullen al qüestionari, ha de contestar pensant com faria aquesta activitat si la persona que s'està avaluant la fes en aquell moment.

Es vol avaluar la qualitat de vida d'una persona amb drogodependències que es troba en un servei de rehabilitació. En una de les fases del tractament, se li ha prohibit tenir contacte amb la seva família i les seves amistats durant un període de temps.

Com que hi ha diversos ítems referits a la relació que la persona manté amb la família i les amistats, el/la informador/a ha de contestar aquests ítems pensant com seria aquesta relació si en el programa de rehabilitació no se li hagués prohibit mantenir-hi el contacte.

Figura 3. Primer exemple sobre com contestar els ítems

En l'avaluació d'una persona amb un deteriorament cognitiu greu.

En aquest cas, el/la informador/a hi trobarà diversos ítems que pot considerar no aplicables a la persona, per exemple, "organitza la seva pròpia vida" o "participa en l'elaboració del seu programa individual". El/la informador/a ha de respondre tots els ítems, encara que ho faci sempre negativament. Es tracta de registrar-hi si la persona ho fa o no ho fa, sense considerar que no ho fa perquè té un deteriorament cognitiu greu.

Figura 4. Segon exemple sobre com contestar els ítems

Un cop acabada l'aplicació de l'escala i comprovat que no s'hi ha deixat cap qüestió en blanc, el/la informador/a ha de puntuar i interpretar els resultats com es descriu en l'apartat següent.

3. Normes de correcció i d'interpretació

3.1. Perspectiva general

Aquest apartat descriu com puntuar l'Escala GENCAT i com interpretar els indicadors de Qualitat de vida següents:

- Perfil de Qualitat de vida, obtingut a partir de puntuacions estàndard de cadascuna de les vuit dimensions de qualitat de vida.
- Índex de Qualitat de vida, obtingut a partir de la puntuació estàndard composta calculada a partir de les vuit subescales.

Al final de l'apartat s'inclou un exemple pràctic que il·lustra la correcció i la interpretació dels resultats de l'Escala GENCAT.

3.2. Puntuació i correcció

3.2.1. Dades demogràfiques

A la primera pàgina del quadern, el/la informador/a ha d'indicar la data en què es completa l'escala. A més, cal recollir-hi la informació demogràfica de la persona avaluada (nom i cognoms, sexe, edat, adreça, número de telèfon i llengua parlada a casa) i del/de la informador/a (nom, lloc de treball, agència o afiliació, adreça, correu electrònic i telèfon). En el cas que el/la informador/a necessiti consultar altres persones per completar el qüestionari, també ha d'annotar-hi el nom, la relació que manté amb la persona avaluada i la llengua que tots ells utilitzen normalment.

3.2.2. Escala GENCAT

Les puntuacions obtingudes en l'escala serviran per a completar el resum de puntuacions i obtenir el Perfil de Qualitat de vida que s'inclou al final del quadern d'anotacions de l'Escala GENCAT.

Puntuacions directes

Per obtenir la *puntuació directa total* en cada subescala o dimensió cal sumar les respostes (1-2-3-4) de cadascun dels ítems que les componen, tal com es mostra a la figura 5.

BENESTAR EMOCIONAL		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
1	Es mostra satisfet/a amb la seva vida present.	4	3	2	1
2	Presenta símptomes de depressió.	1	2	3	4
3	Està alegre i de bon humor.	4	3	2	1
4	Mostra sentiments d'incapacitat o inseguretat.	1	2	3	4
5	Presenta símptomes d'ansietat.	1	2	3	4
6	Es mostra satisfet/a amb si mateix/a.	4	3	2	1
7	Té problemes de comportament.	1	2	3	4
8	Es mostra motivat/ada a l'hora de realitzar algun tipus d'activitat.	4	3	2	1
Puntuació directa TOTAL					16

Figura 5. Càlcul de la puntuació directa total de la dimensió benestar emocional

D'aquesta manera es calculen les puntuacions directes totals en les vuit dimensions de qualitat de vida. Aquestes puntuacions directes totals s'utilitzaran més tard per completar el resum de puntuacions a l'última pàgina del quadern d'anotació. Seguint l'exemple de la figura 5, com que la puntuació directa de la dimensió *benestar emocional* és 16, anem aquest valor en la casella corresponent (puntuacions directes totals) del quadre *Secció 1a. Escala de qualitat de vida GENCAT* del resum de puntuacions. Cal actuar de manera similar amb la resta de les dimensions fins a completar la primera columna d'aquest quadre (vegeu la figura 6).

Secció 1a. Escala de Qualitat de vida GENCAT			
1. Introduïu les puntuacions directes totals de cada una de les dimensions			
2. Introduïu les puntuacions estàndard i els percentils			
3. Introduïu l'Índex de Qualitat de vida			
Dimensions de qualitat de vida	Puntuacions directes totals	Puntuacions estàndard	Percentils de les puntuacions
Benestar emocional	16		
Relacions interpersonals	25		
Benestar material	30		
Desenvolupament personal	14		
Benestar físic	27		
Autodeterminació	9		
Inclusió social	20		
Drets	35		
Puntuació estàndard TOTAL (suma)			
ÍNDEX DE QUALITAT DE VIDA (Puntuació estàndard composta)			
Percentil de l'Índex de Qualitat de vida			

Figura 6. Anotació de les puntuacions directes totals al quadre de resum de puntuacions

Puntuacions estàndard i percentils de cada dimensió

A l'annex 1 s'inclouen les taules de barems per a la mostra general (apartat A), per a gent gran (a partir de 50 anys) (apartat B), per a persones amb discapacitat intel·lectual (apartat C) i els barems de la mostra per a la resta de col·lectius (persones amb drogodependències, VIH/sida, discapacitat física i problemes de salut mental) (apartat D). D'aquesta manera, en funció dels objectius de l'avaluació es podrà utilitzar la taula corresponent al col·lectiu a què pertanyi la persona o la taula corresponent a la mostra general (vàlida per a qualsevol persona). Així, per exemple, quan s'avalua la qualitat de vida d'una persona amb discapacitat intel·lectual, el/la avaluador/a pot utilitzar els barems per a persones amb discapacitat intel·lectual si el seu objectiu és comparar la posició relativa de la persona respecte a la mostra de persones amb discapacitat. Al contrari, pot optar per utilitzar els barems per a la mostra general si el seu interès és establir la posició relativa de la persona amb discapacitat intel·lectual respecte a la mostra general d'usuaris/àries de serveis socials (que inclou tots els col·lectius esmentats anteriorment).

En tot cas, el/la avaluador/a ha de registrar els barems utilitzats a la casella corresponent del full *Resum de puntuacions* per poder utilitzar els mateixos barems en el cas que es faci un seguiment de la persona i les puntuacions que hagi obtingut siguin comparables en moments temporals diferents.

Un cop determinada la taula de barems que s'utilitzarà (annex 1), cal localitzar-hi la puntuació estàndard i el percentil corresponent a la puntuació directa total de cadascuna de les dimensions o subescales. Les puntuacions estàndard, com ja s'ha dit, estableixen la posició relativa d'una persona dins de la seva mostra de tipificació, tenint en compte que la mitjana és 10 i la desviació típica és 3. Els percentils, per la seva banda, indiquen el percentatge de persones que tenen una puntuació superior o inferior. Per exemple, el percentil 78 indica que la persona té una puntuació superior al 78% de les persones i que el 22% restant supera la seva puntuació. Un cop localitzada la puntuació directa total a la taula (annex 1), a la mateixa fila de la primera columna trobarà la puntuació estàndard normalitzada i a l'última columna, el percentil corresponent a aquesta puntuació directa. Cal anotar tots aquests valors a les columnes corresponents del quadre *Secció 1a. Escala de qualitat de vida GENCAT* (vegeu la figura 7). Tant en el cas de les puntuacions estàndard com en el dels percentils, les puntuacions altes denoten una qualitat de vida major.

Número d'identificació:

Nom i cognoms

Informant

Data d'aplicació

Barem utilitzat

Barems per a la mostra general

Barems per a gent gran (a partir de 50 anys)

Barems per a persones amb discapacitat intel·lectual

Barems per a persones d'altres col·lectius (persones amb drogodependències, VIH, sida, discapacitat física i problemes de salut mental)

Secció 1a. Escala de Qualitat de vida GENCAT

1. Introduïu les puntuacions directes totals de cada una de les dimensions
 2. Introduïu les puntuacions estàndard i els percentils
 3. Introduïu l'Índex de Qualitat de vida

Dimensions de qualitat de vida	Puntuacions directes totals	Puntuacions estàndard	Percentils de les puntuacions
Benestar emocional	16	6	9
Relacions interpersonals	25	9	37
Benestar material	30	11	63
Desenvolupament personal	14	5	5
Benestar físic	27	9	37
Autodeterminació	9	3	1
Inclusió social	20	8	25
Drets	35	9	37
Puntuació estàndard TOTAL (suma)			
ÍNDEX DE QUALITAT DE VIDA (Puntuació estàndard composta)			
Percentil de l'Índex de Qualitat de vida			

Figura 7. Càlcul de puntuacions estàndard i percentils de l'Escala GENCAT (barems mostra general)

Índex de Qualitat de vida i percentil de l'Índex de Qualitat de vida

L'Índex de Qualitat de vida o *puntuació estàndard composta* es va calcular aplicant el procediment d'agrupació de variàncies de Guilford i Fruchter (1978). Les puntuacions estàndard compostes tenen una distribució amb una mitjana de 100 i una desviació típica de 15, per la qual cosa la majoria d'avaluadors/ores hi estan familiaritzats i també amb les puntuacions que genera, la qual cosa permet una interpretació molt intuïtiva.

Per obtenir l'Índex de qualitat de vida, primer cal sumar les puntuacions estàndard de les vuit dimensions i anotar el resultat a la casella "*Puntuació estàndard TOTAL (suma)*" del quadern d'anotació. Aquest valor es converteix en l'Índex de Qualitat de vida (o puntuació estàndard composta) mitjançant la taula que s'inclou a l'annex 2. En aquesta taula cal localitzar la puntuació estàndard total. A la mateixa fila, a les dues columnes de la dreta, hi trobarà l'Índex de qualitat de vida i el percentil. Seguint l'exemple (figura 8), una suma de les puntuacions estàndard de les vuit subescales de 60 es convertiria en un Índex de Qualitat de vida de 81. El percentil de l'Índex de Qualitat de vida serà en aquest cas 11, la qual cosa significa que el 89% de la mostra estandarditzada ha obtingut una puntuació més alta en l'Índex de qualitat de vida.

Número d'identificació:

_____

Nom i cognoms

_____

Informant

_____

Data d'aplicació

_____

Secció 1a. Escala de Qualitat de vida GENCAT

1. Introduïu les puntuacions directes totals de cada una de les dimensions
 2. Introduïu les puntuacions estàndard i els percentils
 3. Introduïu l'Índex de Qualitat de vida

Dimensions de qualitat de vida	Puntuacions directes totals	Puntuacions estàndard	Percentils de les puntuacions
Benestar emocional	16	6	9
Relacions interpersonals	25	9	37
Benestar material	30	11	63
Desenvolupament personal	14	5	5
Benestar físic	27	9	37
Autodeterminació	9	3	1
Inclusió social	20	8	25
Drets	35	9	37
Puntuació estàndard TOTAL (suma)		60	
ÍNDEX DE QUALITAT DE VIDA (Puntuació estàndard composta)		81	
Percentil de l'Índex de Qualitat de vida			11

Barem utilitzat

Barems per a la mostra general

B Barems per a gent gran (a partir de 50 anys)

C Barems per a persones amb discapacitat intel·lectual

D Barems per a persones d'altres col·lectius (persones amb drogodependències, VIH, sida, discapacitat física i problemes de salut mental)

Figura 8. Càlcul de l'Índex de qualitat de vida de l'Escala GENCAT

Perfil de Qualitat de vida

El Perfil de qualitat de vida que es troba a l'última pàgina del quadern d'anotació proporciona una representació gràfica de les puntuacions estàndard obtingudes per la persona en les dimensions de qualitat de vida, amb el percentil corresponent. A més, representa l'Índex de qualitat de vida, també amb el percentil corresponent.

Per obtenir el Perfil de qualitat de vida, cal encerclar la puntuació estàndard obtinguda en cada dimensió de qualitat de vida i unir-les mitjançant una línia. Mitjançant aquest perfil, el/la avaluador/a podrà obtenir una representació visual immediata de les dimensions de qualitat de vida, discriminant d'una manera senzilla quines són les àrees en què la persona obté una puntuació més baixa i que podrien ser, per tant, objecte de plans de suport per a la millora de la seva qualitat de vida. De la mateixa manera, discriminarà fàcilment les dimensions de qualitat de vida en què la persona ha obtingut puntuacions millors. Seguint amb l'exemple, la figura 9 mostra com s'obté el Perfil de qualitat de vida.

Secció 1b. Perfil de Qualitat de vida
 Encerceleu la puntuació estàndard de cada dimensió i de l'Índex de Qualitat de vida.
 Després uniu els cercles de les dimensions amb una línia per a formar el perfil.

Percentil	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS	DR	Índex de QV	Percentil
99	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	> 130	99
95	15	15	15	15	15	15	15	15	122-130	95
90	14	14	14	14	14	14	14	14	118-121	90
85	13	13	13	13	13	13	13	13	114-117	85
80									112-113	80
75	12	12	12	12	12	12	12	12	110-111	75
70									108-109	70
65	11	11	11	11	11	11	11	11	106-107	65
60									104-105	60
55									102-103	55
50	10	10	10	10	10	10	10	10	100-101	50
45									98-99	45
40									96-97	40
35	9	9	9	9	9	9	9	9	94-95	35
30									92-93	30
25	8	8	8	8	8	8	8	8	89-91	25
20									86-88	20
15	7	7	7	7	7	7	7	7	84-85	15
10	6	6	6	6	6	6	6	6	79-83	10
5	5	5	5	5	5	5	5	5	68-78	5
1	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	<68	1

Figura 9. Perfil de qualitat de vida de l'Escala GENCAT

Cal tenir en compte que l'avaluació de qualitat de vida pot variar no tan sols pel que fa a les puntuacions obtingudes en les diferents dimensions, sinó també al llarg del temps i en funció de diferents esdeveniments vitals que poden ocórrer en la vida d'una persona. Per aquest motiu és recomanable avaluar periòdicament cada persona amb l'objectiu d'obtenir informació actualitzada sobre la seva qualitat de vida, especialment si es duu a terme algun pla d'intervenció amb l'objectiu de millorar alguna de les dimensions. Si el pla de suport realitzat per millorar una dimensió determinada és eficaç, la persona obtindrà una puntuació més alta en la dimensió en qüestió. Si, per contra, la puntuació es manté o disminueix, serà recomanable revisar-ne el pla de suport.

3.2.3. Exemple de correcció i puntuació de l'Escala GENCAT

El César Martín té 65 anys i és discapacitat intel·lectual. La seva qualitat de vida ha estat avaluada pel psicòleg de la residència per a gent gran en què viu. Per respondre algunes preguntes ha necessitat l'ajuda d'un altre professional del centre i d'un familiar. Després de completar l'Escala GENCAT, el César obté les puntuacions següents (figura 10).

BENESTAR EMOCIONAL		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
1	Es mostra satisfet/a amb la seva vida present.	4	3	2	1
2	Presenta símptomes de depressió.	1	2	3	4
3	Està alegre i de bon humor.	4	3	2	1
4	Mostra sentiments d'incapacitat o inseguretat.	1	2	3	4
5	Presenta símptomes d'ansietat.	1	2	3	4
6	Es mostra satisfet/a amb si mateix/a.	4	3	2	1
7	Té problemes de comportament.	1	2	3	4
8	Es mostra motivat/ada a l'hora de realitzar algun tipus d'activitat.	4	3	2	1

Puntuació directa TOTAL _____ **26**

RELACIONS INTERPERSONALS		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
9	Fa activitats que li agraden amb altres persones.	4	3	2	1
10	Manté amb la seva família la relació que desitja.	4	3	2	1
11	Es queixa de la falta d'amics/igues estables.	1	2	3	4
12	Valora negativament les seves relacions d'amistat.	1	2	3	4
13	Manifesta sentir-se infravalorat/ada per la seva família.	1	2	3	4
14	Té dificultats per iniciar una relació de parella.	1	2	3	4
15	Manté una bona relació amb els seus companys i companyes de treball.	4	3	2	1
16	Manifesta sentir-se estimat/ada per les persones que són importants per a ell/a.	4	3	2	1
17	La majoria de les persones amb qui interactua tenen una condició similar a la seva.	1	2	3	4
18	Té una vida sexual satisfactòria	4	3	2	1

Puntuació directa TOTAL _____ **30**

BENESTAR MATERIAL		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
19	El lloc on viu li impedeix portar un estil de vida saludable (sorolls, fums, foscor, ventilació escassa, desperfectes, inaccessibilitat, etc.).	1	2	3	4
20	El lloc on treballa compleix les normes de seguretat.	4	3	2	1
21	Disposa del béns materials que necessita.	4	3	2	1
22	Es mostra descontent/a amb el lloc on viu.	1	2	3	4
23	El lloc on viu està net.	4	3	2	1
24	Disposa dels recursos econòmics necessaris per cobrir les seves necessitats bàsiques.	4	3	2	1
25	Els seus ingressos són insuficients per permetre-li accedir a capritxos.	1	2	3	4
26	El lloc on viu està adaptat a les seves necessitats.	4	3	2	1

Puntuació directa TOTAL 31

DESENVOLUPAMENT PERSONAL		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
27	Mostra dificultat per adaptar-se a les situacions que se li presenten.	1	2	3	4
28	Té accés a noves tecnologies (Internet, telèfon mòbil, etc.).	4	3	2	1
29	El treball que exerceix li permet aprendre habilitats noves.	4	3	2	1
30	Mostra dificultats per resoldre amb eficàcia els problemes que se li plantegen.	1	2	3	4
31	Desenvolupa el seu treball de manera competent i responsable.	4	3	2	1
32	El servei al qual acudeix pren en consideració el seu desenvolupament personal i l'aprenentatge d'habilitats noves.	4	3	2	1
33	Participa en l'elaboració del seu programa individual.	4	3	2	1
34	Es mostra desmotivada en el seu treball.	1	2	3	4

Puntuació directa TOTAL 18

BENESTAR FÍSIC		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
35	Té problemes de son.	1	2	3	4
36	Disposa d'ajudes tècniques si les necessita.	4	3	2	1
37	Els seus hàbits d'alimentació són saludables.	4	3	2	1
38	El seu estat de salut li permet portar una activitat normal.	4	3	2	1
39	Té una bona higiene personal.	4	3	2	1
40	En el servei al qual acudeix se supervisa la medicació que pren.	4	3	2	1
41	Els seus problemes de salut li produeixen dolor i malestar.	1	2	3	4
42	Té dificultats d'accés a recursos d'atenció sanitària (atenció preventiva, general, a domicili, hospitalària, etc.).	1	2	3	4

Puntuació directa TOTAL 29

AUTODETERMINACIÓ		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
43	Té fites, objectius i interessos personals.	4	3	2	1
44	Escull com passar el seu temps lliure.	4	3	2	1
45	En el servei al qual acudeix tenen en compte les seves preferències.	4	3	2	1
46	Defensa les seves idees i opinions.	4	3	2	1
47	Altres persones decideixen sobre la seva vida personal.	1	2	3	4
48	Altres persones decideixen com gastar els seus diners.	1	2	3	4
49	Altres persones decideixen l'hora a la qual va a dormir.	1	2	3	4
50	Organitza la seva pròpia vida.	4	3	2	1
51	Escull amb qui viure.	4	3	2	1

Puntuació directa TOTAL 12

INCLUSIÓ SOCIAL		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
52	Utilitza entorns comunitaris (piscines públiques, cinemes, teatres, museus, biblioteques, etc.).	4	3	2	1
53	La seva família li dóna suport quan ho necessita.	4	3	2	1
54	Existeixen barreres físiques, culturals o socials que dificulten la seva inclusió social.	1	2	3	4
55	Li manquen els suports necessaris per participar activament en la vida de la seva comunitat.	1	2	3	4
56	Els seus amics/igues li donen suport quan ho necessita.	4	3	2	1
57	El servei al qual acudeix fomenta la seva participació en diverses activitats en la comunitat.	4	3	2	1
58	Els seus amics/igues es limiten als que assisteixen al mateix servei.	1	2	3	4
59	És rebutjat/ada o discriminat/ada pels altres.	1	2	3	4

Puntuació directa TOTAL 22

DRETS		Sempre o gairebé sempre	Freqüentment	Algunes vegades	Mai o gairebé mai
60	La seva família vulnera la seva intimitat (llegeix la seva correspondència, entra sense trucar a la porta, etc.).	1	2	3	4
61	En el seu entorn és tractat/ada amb respecte.	4	3	2	1
62	Disposa d'informació sobre els seus drets fonamentals com a ciutadà/ana.	4	3	2	1
63	Mostra dificultats per defensar els seus drets quan aquests són violats.	1	2	3	4
64	En el servei al qual acudeix es respecta la seva intimitat.	4	3	2	1
65	En el servei al qual acudeix es respecten les seves possessions i el seu dret a la propietat.	4	3	2	1
66	Té limitat algun dret legal (ciutadania, vot, processos legals, respecte a les seves creences, valors, etc.).	1	2	3	4
67	En el servei al qual acudeix es respecten i defensen els seus drets (confidencialitat, informació sobre els seus drets com a usuari/ària, etc.).	4	3	2	1
68	El servei respecta la privacitat de la informació.	4	3	2	1
69	Pateix situacions d'explotació, violència o abusos.	1	2	3	4

Puntuació directa TOTAL 26

Figura 10. Quadern d'anotació de l'Escala GENCAT emprat per a César Martín

Com que allò que interessa al/a la avaluador/a en aquest cas és establir la posició relativa de la persona respecte a la resta de les persones que viuen a la residència, entre elles, gent gran amb discapacitats físiques i sensorials i persones amb problemes de salut mental, ha optat per utilitzar els barems per a la mostra general (annex 1, apartat A), tal com es mostra a la figura 11.

Número d'identificació:

_____

Nom i cognoms:

_____

Informant:

_____

Data d'aplicació:

_____

Secció 1a. Escala de Qualitat de vida GENCAT

1. Introduïu les puntuacions directes totals de cada una de les dimensions

2. Introduïu les puntuacions estàndard i els percentils

3. Introduïu l'Índex de Qualitat de vida

Dimensions de qualitat de vida	Puntuacions directes totals	Puntuacions estàndard	Percentils de les puntuacions
Benestar emocional	26	12	75
Relacions interpersonals	30	12	75
Benestar material	31	12	75
Desenvolupament personal	18	8	25
Benestar físic	29	11	63
Autodeterminació	12	5	5
Inclusió social	22	9	37
Drets	26	3	1
Puntuació estàndard TOTAL (suma)		72	
ÍNDEX DE QUALITAT DE VIDA (Puntuació estàndard composta)		92	
Percentil de l'Índex de Qualitat de vida			31

Barem utilitzat

Barems per a la mostra general

Barems per a gent gran (a partir de 50 anys)

Barems per a persones amb discapacitat intel·lectual

Barems per a persones d'altres col·lectius (persones amb drogodependències, VIH, sida, discapacitat física i problemes de salut mental)

Secció 1b. Perfil de Qualitat de vida

Encerceleu la puntuació estàndard de cada dimensió i de l'Índex de Qualitat de vida. Després uniu els cercles de les dimensions amb una línia per a formar el perfil.

Percentil	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS	DR	Índex de QV	Percentil
99	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	16-20	>130	99
95	15	15	15	15	15	15	15	15	122-130	95
90	14	14	14	14	14	14	14	14	118-121	90
85	13	13	13	13	13	13	13	13	114-117	85
80									112-113	80
75	12	12	12	12	12	12	12	12	110-111	75
70									108-109	70
65	11	11	11	11	11	11	11	11	106-107	65
60									104-105	60
55									102-103	55
50	10	10	10	10	10	10	10	10	100-101	50
45									98-99	45
40									96-97	40
35	9	9	9	9	9	9	9	9	94-95	35
30									92-93	30
25	8	8	8	8	8	8	8	8	89-91	25
20									86-88	20
15	7	7	7	7	7	7	7	7	84-85	15
10	6	6	6	6	6	6	6	6	79-83	10
5	5	5	5	5	5	5	5	5	68-78	5
1	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	<68	1

Figura 11. Full de resum de puntuacions emprat per a César Martín

4. Propietats tècniques

4.1. Mostra normativa

En aquest apartat es resumeix el procés de tipificació de l'Escala GENCAT fent referència, en primer lloc, als mètodes utilitzats per a la selecció de la mostra i, en segon lloc, a les característiques demogràfiques de la mostra normativa i dels/de les avaluadors/ores que van completar les escales.

4.1.1. Mètode de mostratge

A fi de garantir que la mostra fos representativa, es va fer un disseny mostral probabilístic per a gent gran i un altre per a les persones de la resta de col·lectius. En el cas de la gent gran, l'anàlisi es va fer respecte a àmbits geogràfics, mentre que en el segon es va efectuar per col·lectius. Atesa la marcada heterogeneïtat en el nombre de residències i de centres de dia per àmbits geogràfics, es va aplicar un disseny mostral estratificat amb assignació de la mostra uniforme i proporcional depenent del total de centres en cada àmbit geogràfic.

L'error de mostratge per al total de residències i centres de dia a Catalunya va ser del 2,43% (taula 1). Si es consideren només les residències, l'error augmenta al 2,66%, mentre que per als centres de dia l'error de mostratge va ser del 6,07%. En la resta de col·lectius (taula 2), l'error de mostratge per al total de Catalunya va ser del 2,62%. En el col·lectiu de persones amb drogodependències i en el de persones amb VIH/sida no va ser possible determinar la mida de la població, per la qual cosa no es va imputar cap error de mostratge, però es va estimar en aproximadament un 10% per a ambdós col·lectius.

Taula 1. Repartiment de la mostra i errors de mostratge per àmbits (gent gran)

	Residències	Centres de dia	Total	Errors de mostratge
Àmbit metropolità	570	89	659	3,75%
Comarques gironines	231	25	256	5,84%
Camp de Tarragona	144	22	166	7,28%
Terres de l'Ebre	89	21	110	7,90%
Àmbit de Ponent	194	44	238	5,96%
Comarques centrals	85	36	121	8,70%
Alt Pirineu i Aran	41	28	69	11,32%
Catalunya	1.354	265	1.619	2,43%

Taula 2. Repartiment de la mostra i errors de mostratge per col·lectius (resta de col·lectius)

	DF	DI	SM	DR	VS	Total
Àmbit metropolità	181	263	188	30	51	713
Comarques gironines	62	79	26	29	23	219
Camp de Tarragona	33	56	18		7	114
Terres de l'Ebre	4	24	16			44
Àmbit de Ponent	40	67	15	16		138
Comarques centrals	31	90	46			167
Alt Pirineu i Aran	4	7	4			15
Catalunya	355	586	313	75	81	1.410
Errors de mostratge	5,19%	3,99%	5,51%			2,62%

Nota: DF = centres per a persones amb discapacitat física, DI = centres per a persones amb discapacitat intel·lectual, SM = centres per a persones amb problemes de salut mental, DR = centres per a persones amb drogodependències, VS = centres per a persones amb VIH/sida.

Mitjançant els mètodes de mostratge comentats anteriorment es garanteix la representativitat de la mostra de tipificació, que finalment va quedar formada per 3.029 usuaris/àries de serveis socials de la comunitat autònoma de Catalunya. Per obtenir les dades es va aplicar un protocol d'administració rigorós i sistemàtic. En primer lloc, l'ICASS va enviar una carta als centres explicant els objectius de l'estudi i sol·licitant-ne la participació. A continuació, els autors es van posar en contacte telefònic amb cada centre per confirmar-ne la participació. Als qui van respondre de manera positiva se'ls va enviar per missatgeria urgent un manual d'aplicació i les escales que havien de completar.

La recollida de dades va tenir lloc de juny a setembre de 2007, tot i que la major part de les escales es van rebre durant els dos primers mesos. Un total de 608 professionals de 239 centres van participar completant l'Escala GENCAT per als 3.029 usuaris/àries.

4.1.2. Característiques demogràfiques dels/de les avaluadors/ores

Pel que fa a les característiques principals dels/de les 608 professionals que van emplenar les escales, la majoria eren dones (85%). Aproximadament un 80% tenien una titulació universitària (el 48,32% eren diplomats/ades i el 32,21%, llicenciats/ades) i coneixien més de la meitat de les persones avaluades (55,74%) des de feia més de dos anys. La majoria eren psicòlegs/òlogues (23,01%) i treballadors/ores socials (18,41%). Més de la meitat (52,80%) tenien una experiència professional superior a cinc anys en atenció especialitzada. L'edat oscil·lava entre els 18 i els 68 anys ($M = 35,39$, $DT = 9,02$).

Taula 3. Característiques demogràfiques dels/de les avaluadors/ores

Variable	N	Percentatge
Sexe		
Home	90	15,00
Dona	510	85,00
Qualificació acadèmica		
Llicenciat/ada	182	32,21
Diplomat/ada	273	48,32
FP	98	17,35
Batxillerat	5	0,88
COU	1	0,18
Màster	4	0,71
Doctorat	2	0,35
Professió		
Psicòleg/òloga	130	23,01
Treballador/a social	104	18,41
Auxiliar clínic	34	6,02
Fisioteràpia	26	4,60
Educador/a social	48	8,50
Gerocultor/a	23	4,07
Monitor/a o coordinador/a	32	5,66
D'altres	8	1,42
Anys en atenció especialitzada		
< 1	31	5,10
1-2	91	14,97
3-5	165	27,14
+ 5	321	52,80
Temps que fa que coneix la persona		
3-6 mesos	311	10,71
6-12 mesos	491	16,91
12-24 mesos	483	16,64
+ 24 mesos	1.618	55,74

4.1.3. Característiques demogràfiques de la mostra

Tot seguit es descriuen les característiques de les persones usuàries de serveis socials que conformen la mostra normativa.

Distribució per gènere i edat

La distribució per gènere de les persones participants mostra una representació una mica més gran de dones (55,7%) que d'homes (44,3%). L'edat de les persones participants és de 64,72 anys de mitjana (DT = 21,34), amb un rang que oscil·la entre els 16 i els 105 anys. Tal com s'observa a la taula 4, en el cas dels homes la mitjana d'edat se situa en 57,50 (DT = 20,59), amb un rang des dels 16 anys fins als 102 anys. En les dones, l'asimetria negativa és més gran i la mitjana se situa en 70,41 (DT = 20,17), cosa que era d'esperar si tenim en compte la major esperança de vida de les dones respecte als homes.

Taula 4. Descriptius de la distribució per gènere i edat de les persones participants

	Home	Dona	Total
Mitjana	57,50	70,41	64,72
Mediana	54	79	71
Desv. típ.	20,59	20,17	21,34
Mínim	16	18	16
Màxim	102	105	105
Rang	86	87	89
Amplitud interquartil	36	33	38
Asimetria	0,10	-0,80	-0,36
Curtosi	-1,17	-0,66	-1,21
N	1.308	1.643	2.951
Percentatge	44,32	55,68	100,00

Agrupant la variable edat en intervals, el 57,57% (N = 1.711) té més de 60 anys i el 17,39% (N = 515) en té menys de 41. El grup majoritari és el format per persones amb edats entre els 81 i els 90 anys (26,61%). La distribució conjunta per gènere i edat mostra que el percentatge d'homes és superior al de dones fins als 70 anys. A partir d'aquesta edat, les dones superen els homes. La distància més gran en representativitat entre homes i dones es troba a partir dels 81 anys.

Taula 5. Distribució per gènere i grup d'edat de les persones participants

	Home		Dona		Total
	N	%	N	%	
Menys de 20	10	66,67	5	33,33	15
De 21 a 30	116	63,74	66	36,26	182
De 31 a 40	195	61,32	123	38,68	318
De 41 a 50	250	58,41	178	41,59	428
De 51 a 60	186	58,49	132	41,51	318
De 61 a 70	122	54,95	100	45,05	222
De 71 a 80	189	38,57	301	61,43	490
De 81 a 90	197	24,91	594	75,09	791
Més de 90	51	24,52	157	75,48	208
Total	1.316	44,28	1.656	55,72	2.972

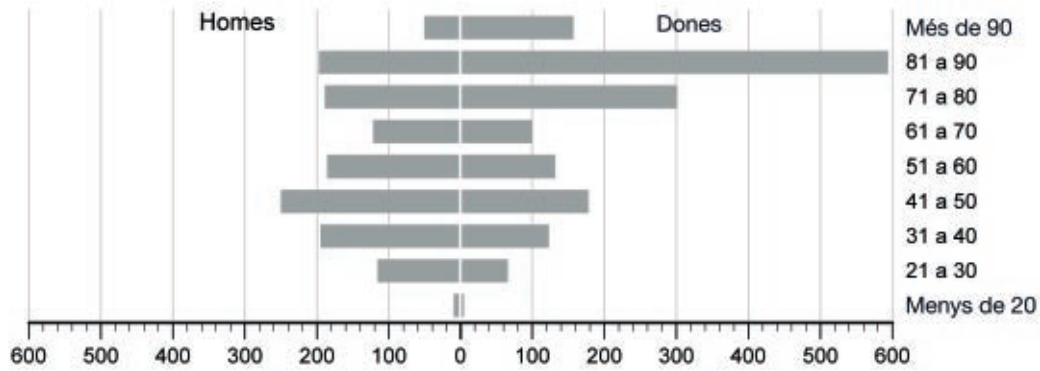
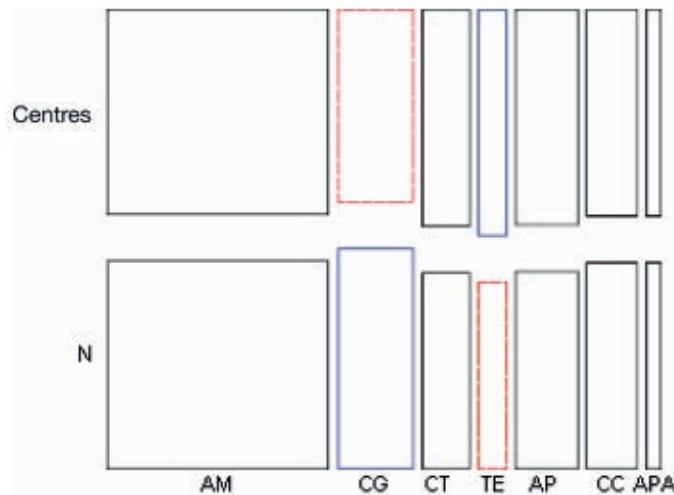

Figura 12. Piràmide de freqüències per trams d'edat en funció del gènere de les persones participants

Distribució per l'àmbit geogràfic on s'ubica el centre

Respecte a l'àmbit geogràfic on es troba el centre al qual assisteixen les persones participants, el grup majoritari el constitueixen els centres ubicats en l'àmbit metropolità (45,30% de les persones i 44,35% dels centres), seguits a certa distància per les comarques gironines (15,68% de les persones i 14,23% dels centres) i l'àmbit de Ponent (12,41% de les persones i 13,39% dels centres). El 10,04% dels centres es troben a les comarques centrals (9,51% de les persones) i el 9,62%, al Camp de Tarragona (9,24% de les persones). A les Terres de l'Ebre s'obté una representativitat menor (5,86% dels centres i 5,08% de les persones) i també a l'Alt Pirineu i Aran (2,77% de les persones i 2,51% dels centres). A la figura 13, que representa els residus estandaritzats de Pearson de les proporcions de persones participants i centres per àmbit geogràfic ($\chi^2_{(6)} = 0,328$; $p = ,999$), es pot apreciar que els percentatges són equiparables.

Nota: AM = Àmbit metropolità, CG = Comarques gironines, CT = Camp de Tarragona, TE = Terres de l'Ebre, AP = Àmbit de Ponent, CC = Comarques centrals, APA = Alt Pirineu i Aran.

Figura 13. Comparació de proporcions de centres i persones per àmbit geogràfic

Distribució per condició de les persones participants

El grup més representatiu el constitueix la gent gran que es troba en una residència (44,70%). A certa distància es troben els grups de persones amb discapacitat intel·lectual (19,35%), de persones amb discapacitat física (11,72%), de persones amb problemes de salut mental (10,33%) i la gent gran que assisteix a centres de dia (8,75%). El 2,48% i el 2,67% suposen respectivament el grup de persones amb drogodependències i VIH/sida. A la figura 14 s'observa que el percentatge de dones és superior al d'homes entre la gent gran (són dones el 67,94% a residències i el 71,76% a centres de dia), mentre que el percentatge d'homes és superior en la resta de condicions, i de manera especialment patent en el grup de persones amb drogodependències (el 83,56% són homes).

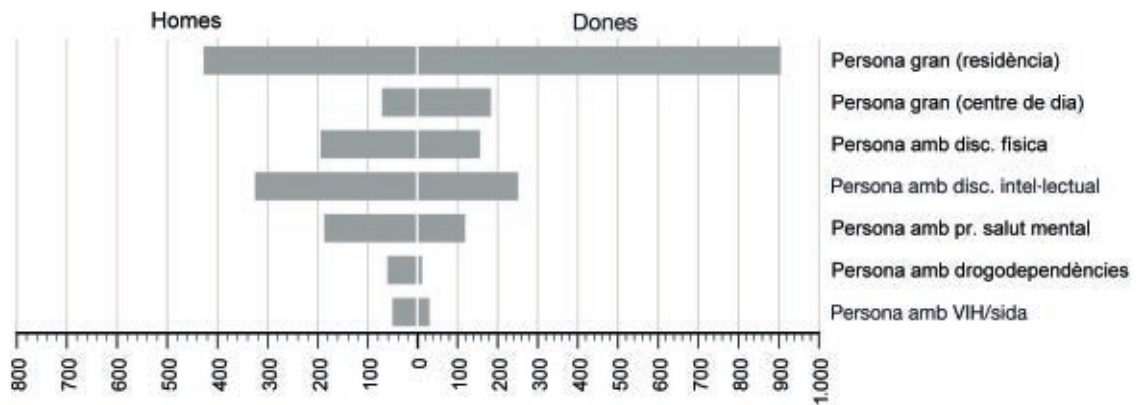

Figura 14. Piràmide de freqüències per condició en funció del gènere de les persones participants

Distribució per estat civil

El 46,38% són solters/eres sense parella i el 32,32% estan en situació de viduitat. Percentatges inferiors suposen la condició de casats/ades (8,43%) i, sobretot, les condicions de divorciat/ada, separat/ada i solter/a però amb parella (3-4%). Si considerem l'estat civil en relació amb el gènere de les persones participants, no s'observen distribucions exageradament desequilibrades (exceptuant-ne la situació de viduitat, que mostra una supremacia clara de les dones, el 80,67%, respecte als homes, el 19,33%).

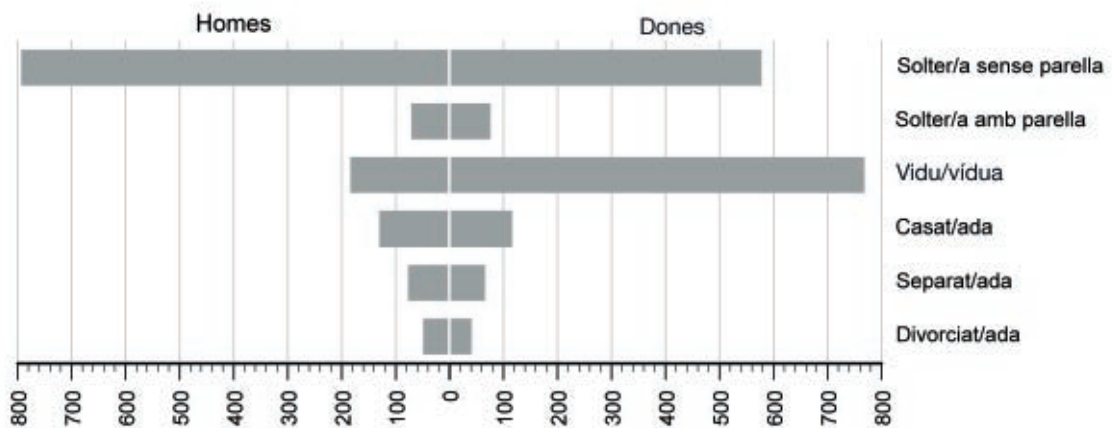

Figura 15. Piràmide de freqüències per estat civil en funció del gènere de les persones participants

Distribució per lloc de residència

La descripció de les persones participants en funció del lloc de residència posa de manifest una clara sobrerrepresentació de les persones que viuen en residències (79,53%). En l'altre extrem es troben les persones que viuen de manera independent amb suports (2,33%) i sense suports (1,01%). Entre ambdós, el 7,50% de les persones participants viuen en la residència familiar, el 5,54% en un pis tutelat i el 4,09% en una altra mena de residència.

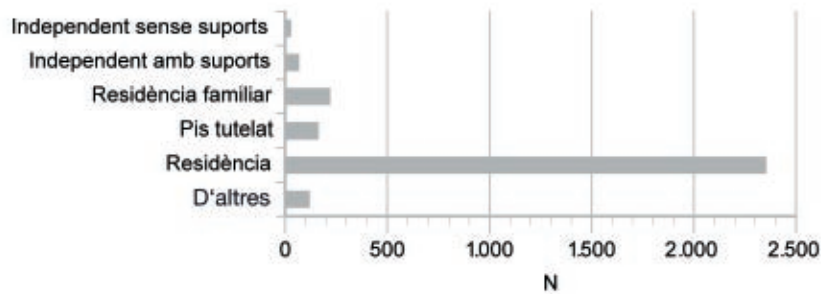

Figura 16. Piràmide de freqüències per lloc de residència de les persones participants

Distribució per nivell educatiu assolit

Més de la meitat de les persones participants (54,84%) tenen estudis d'educació primària. El segon grup de més representativitat correspon a les persones que mai no han estat escolaritzades (27,64%). El 8,37% va acabar l'educació secundària, el 3,81% el batxillerat i el 3,48% la formació professional. Menys de l'1% tenen estudis universitaris (diplomatura i llicenciatura) o van participar en programes de garantia social.

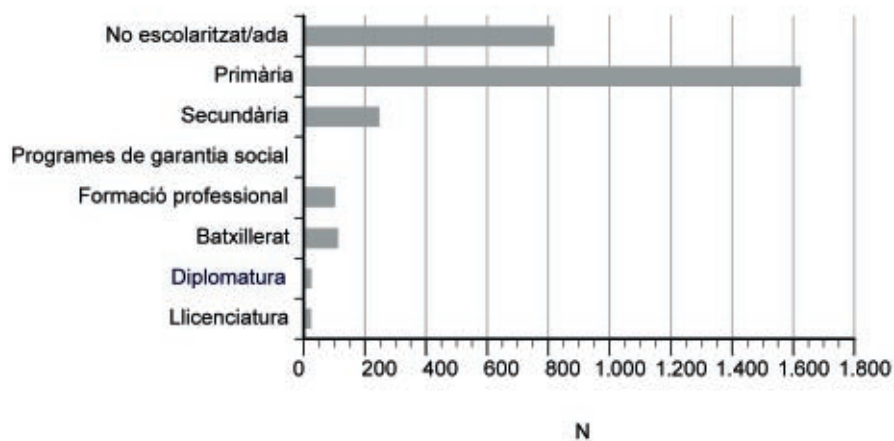

Figura 17. Piràmide de freqüències per nivell educatiu assolit per les persones participants

El percentatge de dones és superior al d'homes entre les persones no escolaritzades (61,26% davant el 38,74%), els qui han assolit l'educació primària (57,40% davant el 42,60%) i els qui han obtingut una diplomatura (65,38% davant el 34,62%). El cas contrari, major percentatge d'homes que de dones, s'aprecia en la resta de categories (100% de les persones en garantia social, 61,76% en formació professional, 60% en batxillerat, 56,61% en educació secundària i 54,17% en llicenciatura).

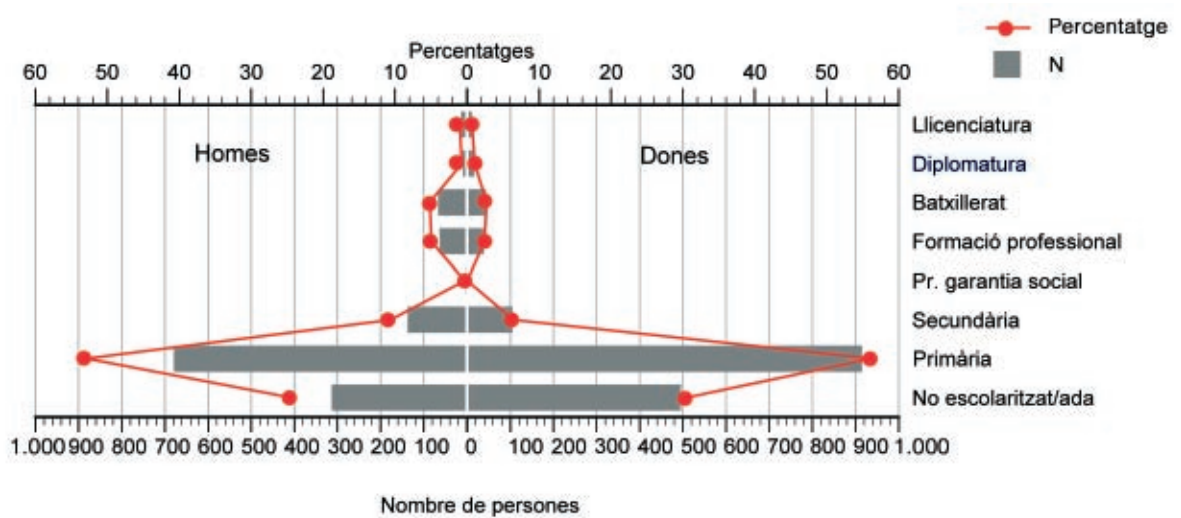

Figura 18. Distribució per nivell educatiu assolit en funció del gènere de les persones participants

4.2. Fiabilitat

Una mesura d'avaluació ha de complir els requisits elementals de fiabilitat i validesa. Tot seguit es demostra la fiabilitat de l'Escala GENCAT mitjançant els índexs de *consistència interna* i *error típic de mesurament*. A la taula 6 es mostren els coeficients de consistència interna i l'error típic de mesurament per a cadascuna de les dimensions i per al total de l'escala.

La *consistència interna* constitueix una de les formes bàsiques de fiabilitat de qualsevol instrument d'avaluació. Depèn del grau d'homogeneïtat dels ítems d'un test i resulta un índex idoni en el cas de proves que han estat aplicades un sol cop. El coeficient de consistència interna trobat per al total de l'escala va ser de ,916. En cinc de les dimensions, la consistència interna es va considerar adequada (autodeterminació, benestar emocional, desenvolupament personal, drets i relacions interpersonals), mentre que va ser més baixa en la resta (inclusió social, benestar material i benestar físic).

L'*error típic de mesurament* (ETM) serveix de complement als coeficients de consistència interna. Representa la desviació típica dels errors de mesurament indicant la franja d'error que envolta les puntuacions directes. Coneixent aquests errors és possible determinar, a partir de la puntuació obtinguda en l'escala, l'interval de puntuacions en què es troba la puntuació real de la persona. D'aquesta manera, com més

petit sigui l'error, major confiança es pot tenir en les puntuacions que una persona obté en la prova. En l'Escala GENCAT, els errors típics de mesurament associats a cada dimensió no assoleixen una magnitud excessiva, la qual cosa redunda en la precisió de mesurament de l'instrument.

Taula 6. Coeficients de consistència interna i error típic de mesurament

	Consistència interna	Error típic de mesurament
Benestar emocional	,83	2,03
Relacions interpersonals	,66	2,75
Benestar material	,57	1,87
Desenvolupament personal	,74	2,39
Benestar físic	,47	2,05
Autodeterminació	,88	2,41
Inclusió social	,57	2,52
Drets	,69	2,18
Total	,92	6,92

4.3. Validesa

L'Escala GENCAT té com a objectiu avaluar objectivament la qualitat de vida de les persones usuàries dels serveis socials de Catalunya. Tot seguit es demostra que l'instrument té la validesa suficient per a ser útil per a aquest objectiu. En les pàgines següents es consideren els tipus de validesa següents: (a) *validesa de contingut*, (b) *validesa convergent*, (c) *validesa discriminant*, (d) *validesa nomològica* i (e) *validesa de constructe*.

4.3.1. Validesa de contingut

El procés de desenvolupament rigorós i sistemàtic de l'escala garanteix la validesa de contingut de l'instrument mitjançant mètodes diferents: la revisió de fonts bibliogràfiques, una extensa consulta a jutges/esses experts/ertes i diversos processos de grups focals.

Fase 1. Revisió de la literatura

El procés de desenvolupament de l'instrument va començar amb una *revisió exhaustiva de la literatura* científica sobre qualitat de vida. Els indicadors i els ítems seleccionats inicialment van ser extrets d'aquesta revisió de la literatura, de l'Escala de qualitat de vida de Schalock i Keith (1993), de l'Escala integral de qualitat de vida de Verdugo, Arias i Gómez (2008), de grups focals celebrats en diferents països sobre la importància d'aquests indicadors i d'investigacions transculturals (Jenaro *et al.*, 2005; Schalock, 1997; Schalock i Verdugo, 2002/2003, en premsa; Schalock *et al.*, 2005, 2008; Verdugo, 2006; Verdugo i Schalock, 2003; Verdugo *et al.*, 2001, 2005).

Fase 2. Consulta a jutges/esses experts/ertes

Es van seleccionar 106 ítems i 39 indicadors, que van ser sotmesos a una anàlisi de validesa de contingut mitjançant la consulta a 73 *jutges/esses experts/ertes*. El 16,4% (N = 12) eren experts/ertes en gent gran; l'11% (N = 8), en persones amb problemes de salut mental; el 19,2% (N = 14), en persones amb discapacitat física; el 4,1% (N = 3), en persones amb discapacitat auditiva; el 8,2% (N = 6), en persones amb discapacitat visual; el 24,7% (N = 18), en persones amb discapacitat intel·lectual; l'11% (N = 8), en persones amb drogodependències, i el 5,5% (N = 4), en persones amb VIH/sida. La seva tasca va consistir a avaluar la *idoneïtat*, la *importància* i l'*observabilitat* dels ítems, així com també a proposar ítems, indicadors o reformulacions nous si així ho consideraven oportú.

Per analitzar l'acord entre els/les jutges/esses, es va calcular el coeficient de concordança ponderat (BN) (Bangdiwala, 1987). Es presenta, a tall d'exemple, la figura corresponent a l'acord trobat entre els/les jutges/esses experts/ertes en gent gran quant a la idoneïtat dels ítems en *benestar emocional* (BE) (figura 19). Els quadrats totalment acolorits mostren l'acord observat. Aquests quadrats s'inscriuen en rectangles més grans que mostren l'acord màxim possible. L'acord parcial es mostra incloent-hi una contribució ponderada provinent de les cel·les de fora de la diagonal i es representa al gràfic mitjançant rectangles ombrejats. El 5 significa en aquest cas que els ítems són molt adequats per a mesurar la dimensió, mentre que l'1 indica que els ítems d'aquesta dimensió són molt poc adequats.

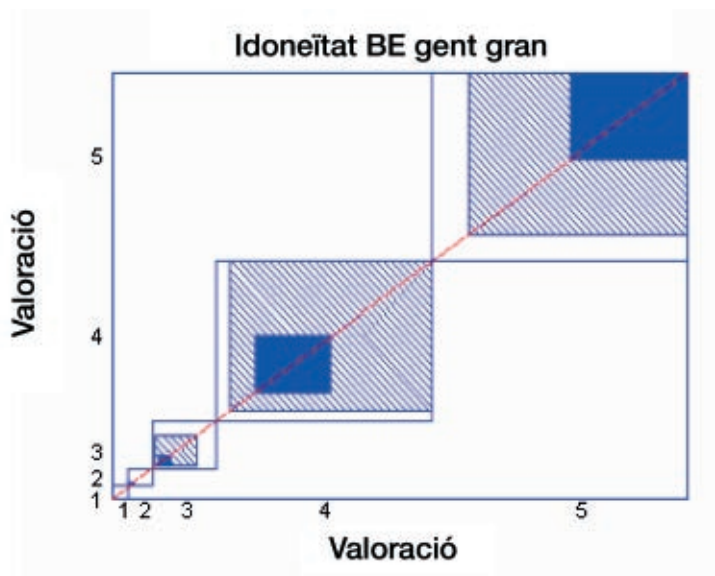

Figura 19. Acord en idoneïtat dels ítems de benestar emocional en gent gran

A continuació es va fer una comparació de rangs de la valoració dels ítems per part dels/de les jutges/esses. Es van calcular els rangs mitjans dels ítems de cadascuna de les dimensions i es van comparar atenent l'especialitat dels/de les jutges/esses mitjançant la prova de Kruskal-Wallis. Seguint amb l'exemple, es presenta la taula de contrast χ^2 , gl i nivell de significació asimptòtica (taula 7) i el gràfic dels rangs per especialitat i ítem en el cas de la idoneïtat en la dimensió benestar emocional (BE) (figura 20).

Taula 7. Taula de contrast dels ítems de la dimensió benestar emocional en idoneïtat

Ítems	i001	i002	i003	i004	i005	i006	i007	i008	i009	i010	i011	i012
χ^2	11,01	12,35	5,41	7,14	5,18	2,28	5,49	1,73	6,04	2,10	2,69	3,26
gl	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asimptòt.	,14	,09	,61	,41	,64	,94	,60	,97	,54	,95	,91	,86

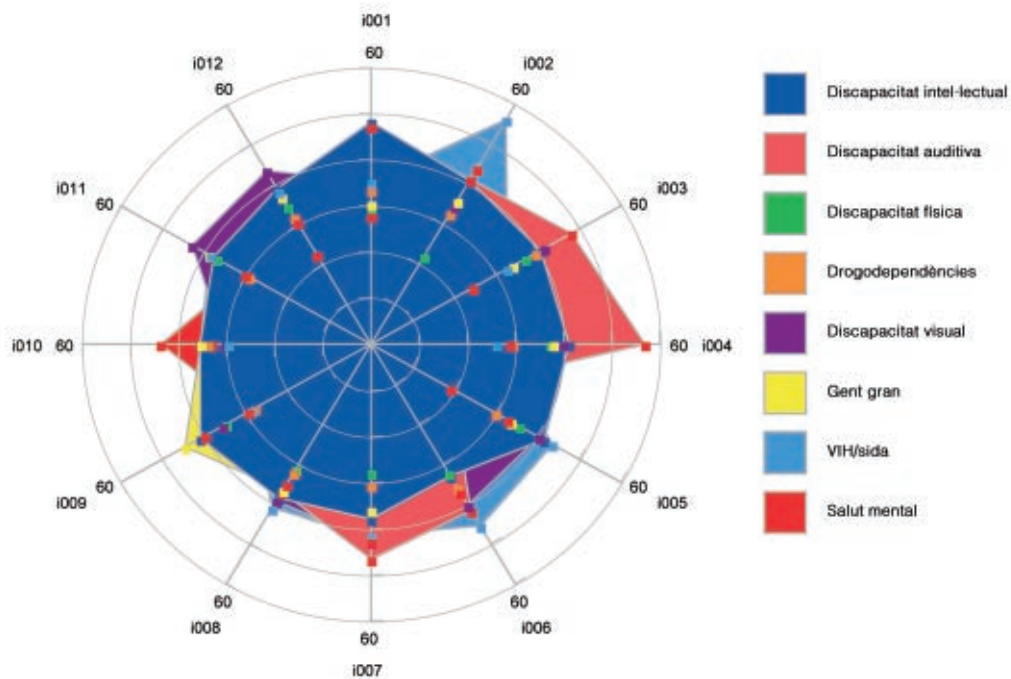

Figura 20. Rangs dels ítems de la dimensió benestar emocional en idoneïtat

Es van trobar diferències significatives ($p < ,05$) en la valoració dels/de les jutges/esses quant a la *idoneïtat* en 13 ítems, quant a la *importància* en 14 ítems i quant a l'*observabilitat* en 4 ítems. A més, s'observen correlacions molt elevades entre idoneïtat i importància ($r = ,80$), i lleugerament més baixes amb observabilitat ($r = ,60$).

El pas següent va consistir a calcular les puntuacions mitjanes atorgades pels/per les jutges/esses a cada ítem. Com hem fet fins ara, presentem com a exemple la figura corresponent a benestar emocional (BE) (figura 21). Els ítems es presenten ordenats de manera decreixent en funció de la puntuació assolida en idoneïtat. Per a aquesta mateixa variable s'hi inclou la dispersió de cada ítem. Per salvaguardar la validesa de contingut, es va donar prioritat a la idoneïtat que, segons els/les experts/ertes, té l'ítem per a mesurar la dimensió, seguida de la importància.

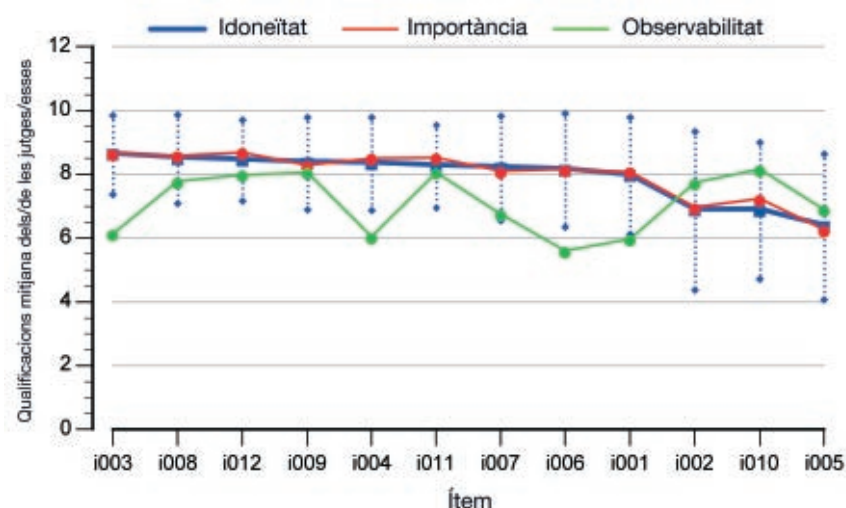

Figura 21. Puntuacions mitjana en idoneïtat, importància i observabilitat dels ítems de la dimensió benestar emocional

Els criteris utilitzats per a l'eliminació dels ítems menys adequats van ser excloure'n els ítems (1) amb més dispersió i (2) en els quals els/les jutges/esses van mostrar un grau de desacord més gran. En conseqüència, es van mantenir els ítems que van presentar: a) les puntuacions més elevades (al voltant de 8 o superiors) i una desviació típica inferior a 2,5 en idoneïtat i importància i b) puntuacions raonables (superiors a 6) i una desviació típica inferior a 3 en observabilitat. D'aquesta manera es van eliminar ítems com, per exemple, els números i002, i010 i i005 en benestar emocional. La versió preliminar de l'Escala GENCAT va quedar composta per 64 ítems, 55 ítems seleccionats després de la consulta i 9 de nous proposats pels/per les jutges/esses.

Fase 3. Procés de grups focals

Es va fer un pas més per confirmar la validesa de contingut de l'instrument utilitzant la tècnica de *grups focals*. Els grups focals van requerir processos d'interacció, discussió i elaboració d'acords dintre del grup sobre els indicadors i els ítems de qualitat de vida proposats. Els grups van estar formats per persones usuàries de serveis socials, familiars i professionals dels diferents col·lectius. Els grups focals no només van confirmar la validesa de contingut de l'instrument, sinó que, a més, van servir per a reformular i fer matisacions oportunes a alguns ítems que resultaven confusos. Els grups focals: (1) van validar tots els ítems ($N = 54$) i els indicadors proposats, (2) van reformular alguns dels ítems i (3) hi van aportar 5 ítems nous. Després d'aquest procés, l'Escala GENCAT va quedar composta per 69 ítems.

4.3.2. Validesa convergent

Per determinar la *validesa convergent* de l'escala es van considerar les saturacions factorials estandarditzades, la variància mitjana extractada i la fiabilitat composta. A la taula 8 es pot observar que el 81,3% de les saturacions factorials supera el valor de ,50 i que totes elles van resultar estadísticament significatives amb valors t superiors a 2,58 ($p < ,01$).

Taula 8. Saturacions factorials (solució estandarditzada)

	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS	DR
P1_1	,78**							
P1_2	,81**							
P1_3	,82**							
P1_4	,81**							
P2_1		,75**						
P2_2		,38**						
P2_3		,71**						
P2_4		,67**						
P3_1			,52**					
P3_2			,83**					
P3_3			,69**					
P3_4			,49**					
P4_1				,64**				
P4_2				,78**				
P4_3				,77**				
P4_4				,70**				
P5_1					,49**			
P5_2					,73**			
P5_3					,48**			
P5_4					,43**			
P6_1						,83**		
P6_2						,89**		
P6_3						,84**		
P6_4						,85**		
P7_1							,51**	
P7_2							,50**	
P7_3							,66**	
P7_4							,46**	
P8_1								,67**
P8_2								,85**
P8_3								,54**
P8_4								,67**

Nota: BE = Benestar emocional, RI = Relacions interpersonals, BM = Benestar material, DP = Desenvolupament personal, BF = Benestar físic, AU = Autodeterminació, IS = Inclusió social, DR = Drets.

* $p < ,05$; ** $p < ,01$

Pel que fa a la fiabilitat composta de les variables latents (fiabilitat de constructe) i la variància mitjana extractada, a la taula 9 es pot veure que els valors obtinguts indiquen una consistència interna adequada, especialment en les dimensions d'*autodeterminació*, *benestar emocional*, *desenvolupament personal i drets*. Com va passar en l'anàlisi de la fiabilitat, resulta més baixa la fiabilitat composta de les dimensions *benestar material*, *relacions interpersonals*, *benestar físic* i *inclusió social*.

Taula 9. Fiabilitat composta de les variables i variància mitjana extractada

	Fiabilitat composta (ρ_c)	Variància mitjana extractada (ρ_v)
Benestar emocional	,881	,648
Relacions interpersonals	,729	,415
Benestar material	,734	,419
Desenvolupament personal	,815	,525
Benestar físic	,618	,297
Autodeterminació	,914	,727
Inclusió social	,614	,289
Drets	,782	,478

4.3.3. Validesa discriminant

La *validesa discriminant* es va determinar comparant, per a cada parell de variables latents, la variància mitjana extractada i el coeficient de determinació (que es troba entre parèntesis a la taula 10). De les 28 comparacions efectuades, a 21 el valor de la variància mitjana extractada supera el coeficient de determinació corresponent, la qual cosa aporta evidència a la validesa discriminant en la mesura en què cada constructe latent ha d'explicar les mesures que el componen millor que les corresponents a un altre constructe qualsevol del model. En aquest sentit, els problemes de validesa discriminant més grans es troben entre relacions interpersonals i inclusió social, d'una banda, i desenvolupament personal i inclusió social, de l'altra.

Taula 10. Variància mitjana extractada i coeficients de determinació de cada parell de variables latents

	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS
RI	,53 (,59)						
BM	,53 (,12)	,42 (,12)					
DP	,59 (,46)	,47 (,49)	,47 (,06)				
BF	,47 (,40)	,36 (,25)	,36 (,40)	,41 (,29)			
AU	,69 (,16)	,57 (,19)	,57 (,00)	,63 (,56)	,51 (,06)		
IS	,47 (,36)	,35 (,86)	,35 (,28)	,41 (,59)	,29 (,44)	,51 (,31)	
DR	,56 (,08)	,45 (,14)	,45 (,14)	,50 (,41)	,39 (,10)	,60 (,67)	,38 (,35)

Nota: BE = Benestar emocional, RI = Relacions interpersonals, BM = Benestar material, DP = Desenvolupament personal, BF = Benestar físic, AU = Autodeterminació, IS = Inclusió social, DR = Drets.

4.3.4. Validesa nomològica

A la taula 11 es mostren els coeficients de correlació entre les variables latents del model. El coeficient més elevat ($r = ,93$) s'observa entre *relacions interpersonals* i *inclusió social*, seguit d'*autodeterminació* amb *drets* ($r = ,82$), *relacions interpersonals* amb *benestar emocional* ($r = ,77$), *inclusió social* amb *desenvolupament personal* ($r = ,77$) i *autodeterminació* amb *desenvolupament personal* ($r = ,75$). Els coeficients més baixos s'observen entre *benestar material* i *autodeterminació* ($r = ,07$), *autodeterminació* i *benestar físic* ($r = ,24$), *desenvolupament personal* i *benestar material* ($r = ,25$) i *drets* i *benestar emocional* ($r = ,29$). Aquestes correlacions estan d'acord amb els resultats d'altres investigacions i aporten evidència a la *validesa nomològica* de l'escala.

Taula 11. Coeficients de correlació entre les variables latents del model

	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS
RI	,77						
BM	,34	,35					
DP	,68	,70	,25				
BF	,63	,50	,63	,54			
AU	,40	,44	,07	,75	,24		
IS	,60	,93	,53	,77	,66	,56	
DR	,29	,37	,38	,64	,31	,82	,59

Nota: BE = Benestar emocional, RI = Relacions interpersonals, BM = Benestar material, DP = Desenvolupament personal, BF = Benestar físic, AU = Autodeterminació, IS = Inclusió social, DR = Drets.

4.3.5. Validesa de constructe

Amb la finalitat de comprovar si les dades recollides reflectien l'estructura de vuit factors del model de qualitat de vida proposat per Schalock i Verdugo (2002/2003), es va dur a terme una anàlisi factorial confirmatòria utilitzant com a mètode d'estimació DWLS (mínims quadrats ponderats diagonalitzats) sobre la matriu de covariàncies i de covariàncies asimptòtiques. Com a variables indicadores de cadascun dels vuit factors s'han utilitzat quatre *parcels*, cadascun d'ells consistent en la mitjana dels ítems corresponents seleccionats de manera aleatòria. Així doncs, disposem d'un total de 32 *parcels*, a raó de quatre per factor o dimensió.

La interpretació dels resultats per determinar si el model és correcte i útil per als nostres objectius es va basar en Bollen (1989) i en Jöreskog i Sörbom (1993), i es va considerar un model com a correcte si prediu adequadament la realitat, és a dir, si condueix a diferències reduïdes i aleatòries entre les variàncies i les covariàncies observades i les implicades pel model.

Els estadístics de la bondat d'ajustament del model (taula 12) permeten concloure que la qualitat de vida està composta per vuit factors. Així, per exemple, l'RMSEA (error quadràtic mitjà d'aproximació) i l'SRMR (arrel del residu estandarditzat quadràtic mitjà) presenten valors al voltant de ,05, mentre que l'NFI (índex d'ajustament no format) i el CFI (índex d'ajustament comparatiu) presenten valors superiors a ,95.

Taula 12. Ajustament del model teòric de qualitat de vida

	GL	S-B χ^2	p	χ^2/df	RMSEA	Pclose	NFI	TLI	CFI	IFI	RFI	SRMR	GFI	AGFI	Fiabilitat
Model	436	1.251,16	,000	2,87	,058	,000	,95	,96	,97	,97	,94	,076	,96	,96	,97

La figura 22 proporciona una representació visual de la teoria facilitant la comprensió de les relacions entre les variables del model. S'hi pot observar com les vuit dimensions de qualitat de vida estan correlacionades entre si, i la correlació més gran es troba entre les dimensions *inclusió social* i *relacions interpersonals* ($r = ,93$), mentre que la correlació menor es troba entre les dimensions *autodeterminació* i *benestar material* ($r = ,07$). Els errors de mesurament aleatoris oscil·len entre ,20 i ,86, mentre que les relacions de mesurament oscil·len entre ,38 i ,89.

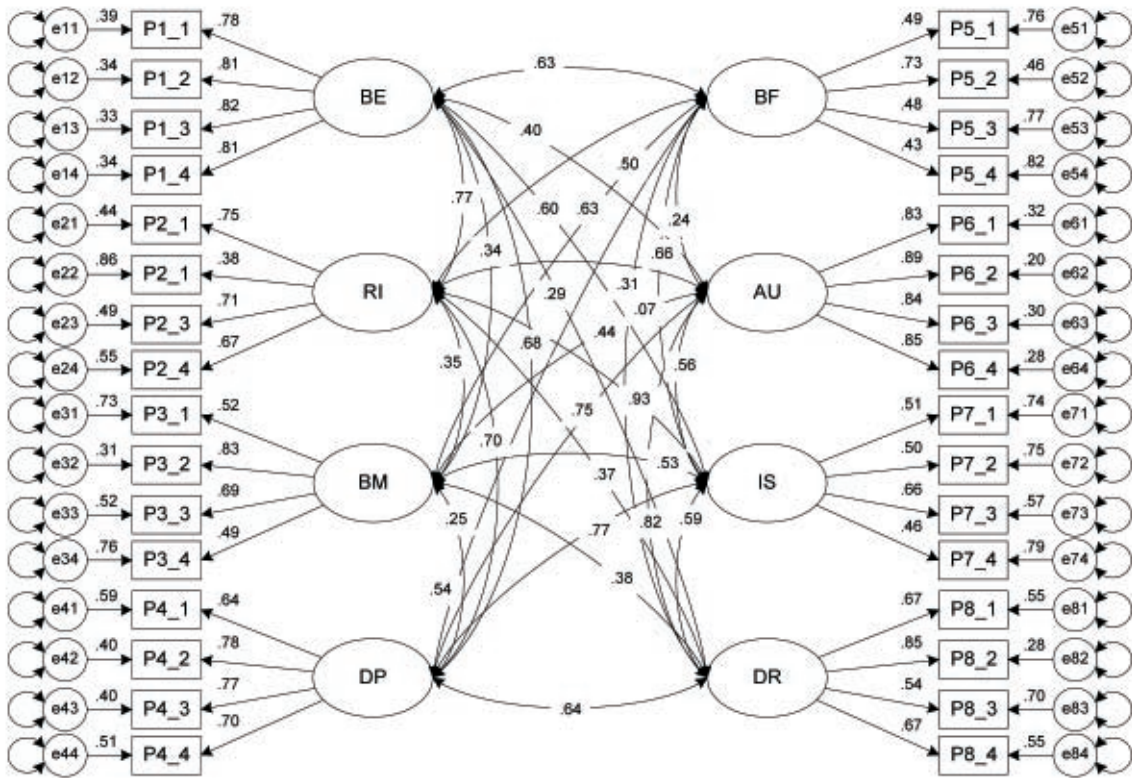

Figura 22. Model de qualitat de vida de vuit dimensions

4.3.6. Conclusió

Al llarg de les pàgines anteriors s'ha aportat evidència sobre les propietats tècniques de l'Escala GENCAT. Els resultats obtinguts permeten concloure que l'Escala GENCAT és un instrument vàlid i fiable que serveix als objectius plantejats: el mesurament objectiu de la qualitat de vida de les persones usuàries de serveis socials.

Bibliografía

- Arostegui, I. (2002). *Calidad de vida y retraso mental*. Bilbao: Universitat de Deusto.
- Bangdiwala, K. (1987). Using SAS software graphical procedures for the observer agreement chart. *Proceedings of the SAS Users Group International Conference*, 12, 1083-1088.
- Bollen, K. (1989). *Structural equations with latent variables*. Nova York: J. Wiley i fills.
- Gómez, L. E. (2005). *Construcción de una escala de calidad de vida para adultos con discapacidad intelectual*. Treball de grau sense publicar, Universitat de Salamanca, Salamanca.
- Guilford, J. P. i Fruchter, B. (1978). *Estadística aplicada a la psicología y la educación*. Bogotá: McGraw Hill.
- Janssen, C. G. C., Schuengel, C. i Stolk, J. (2005). Perspectives on quality of life of people with intellectual disabilities: The interpretation of discrepancies between clients and caregivers. *Quality of Life Research*, 14, 57-69.
- Jenaro, C., Verdugo, M. A., Caballo, C., Balboni, G., Lachapelle, Y., Otbrebski, W. i Schalock, R. L. (2005). Cross-cultural study of person-centered quality of life domains and indicators: A replication. *Journal of Intellectual Disability Research*, 49, 734-739.
- Jöreskog, K. G. i Sörbom, D. (1993). LISREL 8: *Structural equation modelling with the SIMPLIScommand language*. Chicago, IL: Scientific Software.
- Keith, K. D. i Schalock, R. L. (ed.) (2000). *Cross-cultural perspectives on quality of life*. Washington, DC: American Association on Mental Retardation.
- Olson, G. I. i Schober, B. I. (1993). The satisfied poor. *Social Indicators Research*, 28, 173-193.
- Perry, J. i Felce, D. (2005). Predictors of outcome in community group homes. *American Journal on Mental Retardation*, 110, 121-135.
- Perry, J., Felce, D. i Lowe, K. (2000). *Subjective and objective quality of life assessment: Their interrelationship and determinants*. Cardiff: College of Medicine.
- Schalock, R. L. (1996). *Quality of life: Vol. I: Conceptualization and measurement*. Washington: American Association on Mental Retardation.

Schallock, R. L. (1997). *Quality of life: Vol II: Application to persons with disabilities*. Washington, DC: American Association on Mental Retardation.

Schallock, R. L. i Felce, D. (2004). Quality of life and subjective well-being: conceptual and measurement issues. A. E. Emerson, C. Hatton, T. Thompson, i T. R. Parmenter (ed.), *International handbook of applied research in intellectual disabilities* (pp. 261-279). Londres: John Wiley and Sons.

Schallock, R. L. i Keith, K. D. (1993). *Quality of life questionnaire*. Worthington, OH: IDS.

Schallock, R. L. i Verdugo, M. A. (2002/2003). *Quality of life for human service practitioners*. Washington, DC: American Association on Mental Retardation [traduït al castellà per M. A. Verdugo i C. Jenaro. *Calidad de vida. Manual para profesionales de la educación, salud y servicios sociales*. Madrid: Alianza].

Schallock, R. L. i Verdugo, M. A. (2007). El concepto de calidad de vida en los servicios y apoyos para personas con discapacidad intelectual. *Siglo Cero*, 38(4), 21-36.

Schallock, R. L. i Verdugo, M. A. (en premsa). Quality of life conceptual and measurement frameworks: from concept to application in the field of intellectual disabilities. *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities*.

Schallock, R. L., Verdugo, M. A., Jenaro, C., Wang, M., Wehmeyer, M., Xu, J. i Lachapelle, Y. (2005). A cross-cultural study of QOL Indicators. *American Journal on Mental Retardation* 49(10), 734-739.

Verdugo, M. A., Arias, B. i Gómez, L. E. (2006). Escala integral de medición subjetiva y objetiva de la calidad de vida en personas con discapacidad intelectual. A M. A. Verdugo (dir.), *Cómo mejorar la calidad de vida de las personas con discapacidad. Instrumentos y estrategias de evaluación* (pp. 417-448). Salamanca: Amarú.

Verdugo, M. A., Arias, B. i Gómez, L. E. (2008). *Escala Integral de Calidad de Vida*. Manuscrit presentat per a publicació.

Verdugo, M. A., Arias, B., Gómez, L. E. i Schallock, R. L. (2008). *Aplicación del concepto de calidad de vida en los servicios sociales de Cataluña: Diseño y elaboración de una escala multidimensional para evaluar la calidad de vida de los usuarios de servicios sociales de Cataluña*. Manuscrit presentat per a publicació.

Verdugo, M. A., Arias, B. i Martín, J. C. (2006). *Validación mediante análisis multivariante del modelo de Schallock y Verdugo (2002)*. Informe d'investigació sense publicar. INICO, Universitat de Salamanca, Salamanca.

Verdugo, M. A., Gómez, L. E. i Arias, B. (2007). La escala integral de calidad de vida: desarrollo y estudio preliminar de sus propiedades psicométricas. *Siglo Cero* 38(4), 37-56.

Verdugo, M. A., Schalock, R. L., Gómez, L. E. i Arias, B. (2007). Construcción de escalas de calidad de vida multidimensionales centradas en el contexto: la Escala GENCAT. *Siglo Cero* 38(4), 57-72.

Verdugo, M. A., Schalock, R. L., Keith, K. D. i Stancliffe, R. (2005). Quality of life and its measurement: Important principles and guidelines. *Journal of Intellectual Disability Research*, 49 (10), 707-717.

Annex 1:

Barems de les subescales

A. Barems per a la mostra general

Puntuacions directes

Puntuació estàndard	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS	DR	Percentil
20									>99
19		40							>99
18		39							>99
17		38		32			32		99
16		36-37		31			31		98
15	31-32	35		29-30		35-36	29-30		95
14	30	33-34		27-28	32	33-34	28		91
13	28-29	32	32	26	31	30-32	27	40	84
12	26-27	30-31	31	24-25	30	28-29	25-26	38-39	75
11	25	28-29	30	23	29	26-27	24	37	63
10	23-24	27	29	21-22	28	23-25	23	36	50
9	21-22	25-26	28	20	27	21-22	22	34-35	37
8	20	24	27	18-19	26	19-20	20-21	33	25
7	18-19	22-23	26	17	25	17-18	19	32	16
6	16-17	20-21	25	15-16	24	14-16	18	30-31	9
5	15	19	24	13-14	23	12-13	16-17	29	5
4	13-14	17-18	23	12	22	10-11	15	28	2
3	12	16	22	10-11	21	9	14	26-27	1
2	10-11	14-15	21	9	20		13	25	<1
1	8-9	10-13	8-20	8	8-19		8-12	10-24	<1

Nota: BE = Benestar emocional, RI = Relacions interpersonals, BM = Benestar material, DP = Desenvolupament personal, BF = Benestar físic, AU = Autodeterminació, IS = Inclusió social, DR = Drets.

B. Barems per a gent gran (a partir dels 50 anys)

Puntuacions directes

Puntuació estàndard	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS	DR	Percentil
20									>99
19		40							>99
18		39							>99
17		38		32			32		99
16		36-37		31			31		98
15	31-32	35		29-30		35-36	29-30		95
14	30	33-34		27-28	32	33-34	28		91
13	28-29	32	32	26	31	30-32	27	40	84
12	26-27	30-31	31	24-25	30	28-29	25-26	38-39	75
11	25	28-29	30	23	29	26-27	24	37	63
10	23-24	27	29	21-22	28	23-25	23	36	50
9	21-22	25-26	28	20	27	21-22	22	34-35	37
8	20	24	27	18-19	26	19-20	20-21	33	25
7	18-19	22-23	26	17	25	16-18	19	32	16
6	16-17	20-21	25	15-16	24	14-15	18	30-31	9
5	15	19	24	13-14	23	12-13	17	29	5
4	13-14	17-18	23	12	22	10-11	15-16	28	2
3	12	16	22	10-11	21	9	14	27	1
2	10-11	14-15	21	9	20		13	25-26	<1
1	8-9	10-13	8-20	8	8-19		8-12	10-24	<1

Nota: BE = Benestar emocional, RI = Relacions interpersonals, BM = Benestar material, DP = Desenvolupament personal, BF = Benestar físic, AU = Autodeterminació, IS = Inclusió social, DR = Drets.

C. Barems per a persones amb discapacitat intel·lectual

Puntuacions directes

Puntuació estàndard	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS	DR	Percentil
20									>99
19									>99
18									>99
17		38-40					32		99
16		36-37		31-32		35-36	31		98
15	31-32	35		28-30		34	29-30		95
14	30	33-34		27	32	33	28		91
13	28-29	32	32	26	31	30-32	27	40	84
12	26-27	30-31	31	24-25	30	28-29	25-26	38-39	75
11	25	28-29	30	23	29	26-27	24	37	63
10	23-24	27	29	21-22	28	23-25	23	36	50
9	21-22	26	28	20	27	21-22	22	34-35	37
8	20	24-25	27	18-19	26	19-20	20-21	33	25
7	18-19	22-23	26	17	25	16-18	19	32	16
6	16-17	20-21	25	15-16	24	14-15	18	30-31	9
5	15	19	24	13-14	23	12-13	17	29	5
4	13-14	17-18	23	12	22	10-11	15-16	28	2
3	12	16	22	10-11	21	9	14	27	1
2	8-11	14-15	21	8-9	20		13	25-26	<1
1		10-13	8-20		8-19		8-12	10-24	<1

Nota: BE = Benestar emocional, RI = Relacions interpersonals, BM = Benestar material, DP = Desenvolupament personal, BF = Benestar físic, AU = Autodeterminació, IS = Inclusió social, DR = Drets.

D. Barems per a persones de la resta de col·lectius

(Persones amb drogodependències, VIH, sida, discapacitat física i problemes de salut mental)

Puntuacions directes

Puntuació estàndard	BE	RI	BM	DP	BF	AU	IS	DR	Percentil
20									>99
19		40							>99
18		39							>99
17		37-38		31-32			31-32		99
16	32	36		30		35-36	30		98
15	31	34-35		28-29		33-34	29		95
14	29-30	33		27	32	31-32	28	40	91
13	28	31-32	32	26	31	29-30	26-27	39	84
12	26-27	29-30	31	24-25	30	27-28	25	37-38	75
11	25	28	30	23	29	25-26	24	36	63
10	23-24	26-27	29	21-22	28	22-24	23	35	50
9	21-22	25	28	20	27	20-21	21-22	33-34	37
8	20	23-24	27	19	26	18-19	20	32	25
7	18-19	22	26	17-18	25	16-17	19	30-31	16
6	17	20-21	25	16	24	14-15	18	29	9
5	15-16	18-19	24	14-15	23	12-13	16-17	28	5
4	14	17	23	13	22	10-11	15	26-27	2
3	12-13	15-16	22	12	21	9	14	25	1
2	11	14	21	10-11	20		13	23-24	<1
1	8-10	8-13	8-20	8-9	8-19		8-12	10-22	<1

Nota: BE = Benestar emocional, RI = Relacions interpersonals, BM = Benestar material, DP = Desenvolupament personal, BF = Benestar físic, AU = Autodeterminació, IS = Inclusió social, DR = Drets.

Annex 2: Índex de qualitat de vida

Taula per a obtenir l'Índex de qualitat de vida i el percentil de l'Índex de qualitat de vida

Total (suma de les PE)	IQV (PE composta)	Percentil	Total (suma de les PE)	IQV (PE composta)	Percentil	Total (suma de les PE)	IQV (PE composta)	Percentil
120	138	>99	88	107	69	57	78	8
119	137	>99	87	107	67	56	78	7
118	135	>99	86	106	65	55	77	6
117	135	99	85	105	62	54	76	5
116	134	99	84	104	60	53	75	5
115	133	99	83	103	57	52	74	4
114	132	98	82	102	55	51	73	4
113	131	98	81	101	53	50	72	3
112	130	98	80	100	50	49	71	3
111	129	97	79	99	48	48	70	2
110	128	97	78	98	45	47	69	2
109	127	97	77	97	43	46	68	2
108	126	96	76	96	40	45	67	1
107	125	95	75	95	38	44	66	1
106	124	95	74	94	35	43	65	1
105	123	94	73	93	33	42	64	1
104	122	93	72	92	31	41	63	1
103	122	93	71	92	29	40	62	1
102	121	92	70	91	27	39	61	1
101	120	91	69	90	25	38	60	<1
100	119	89	68	89	23	37	60	<1
99	118	88	67	88	21	36	59	<1
98	117	87	66	87	19	35	58	<1
97	116	86	65	86	17	34	57	<1
96	115	84	64	85	16	33	57	<1
95	114	83	63	84	14	32	56	<1
94	113	81	62	83	13	31	56	<1
93	112	79	61	82	12	30	55	<1
92	111	77	60	81	11	29	54	<1
91	110	75	59	80	9	28	53	<1
90	109	73	58	79	8	27	52	<1
89	108	71						

Nota: PE = puntuacions estàndard, IQV = Índex de qualitat de vida.

Generalitat de Catalunya
**Institut Català d'Assistència
i Serveis Socials**